

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:
 Pe un an 4 cor. 40 bani.
 Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
 România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
 Abonamentele se fac la „Tipografia” H. Neltzer, Sibiu

Foaie politică.
Apare în fiecare Duminică.

INSERATE:
 se primesc la **Biroul administrației**, (str. Măcelarilor nr. 12).
 Un șir garmond prima-dată 14 bani, a doua-oraă 12 bani a treia-oraă 10 bani.

Arderea unei biserici.

Cea mai însemnată biserică a marelui oraș cu port din Germania, Hamburg, biserica Arch. Mihail a căzut jertfă flăcărilor. Vechea biserică, cu turnul ei înalt și cu multe odăjdii și scule bisericești prețioase, era fala Hamburgului. Azi nu a mai rămas din ea decât pârreții goi și plini de scrum, încolo totul a ars. Turnul s'a prăbușit și ferbințelea flăcă-

rilor a aprins vre-o 20 de case din apropierea bisericii. A fost un foc uriaș, cum rar se vede. Din ce s'a iscat focul, încă nu se știe. În turn a ars și păzitorul turnului, năpădit de flăcări.

Chipul nostru ne arată în stânga turnul în prăbușire, în dreapta arderea coperișului, după surparea turnului.

Adresa deputaților naționaliști.

Cum am amintit în nrul trecut, deputatul naționalist, Dr. Mihail Polit, ținând Marți, în 3 l. c. o vorbire temeinică, a prezentat în dietă adresa deputaților naționaliști, care cuprinde ceea-ce popoarele nemaghiare pretind dela guvern și care în întregimea ei este următoarea:

*Majestatea Voastră Imperială și Apostolică Regală!
 Preagrașosul Nostru Domn!*

Exprimăm Majestații Voastre sentimentele noastre de omagială recunoștință pentru noua dovadă de solitudine părintească, prin care ni-s'a dat prilej a începe din nou activitatea noastră constituțională, ce urmărește îndrumarea vieții de stat, dezvoltarea drepturilor popoarelor și îmbunătățirea stării cetățenilor.

Zguduirile, cari s'au ivit drept rezultate ale crizei recente, turburând cursul regulat al vieții de stat, dovedesc incontestabil, că temelia dezvoltării sigure și pacifice a statului trebuie căutată numai în armonia tuturor factorilor vieții de stat, armonie, ce se manifestă în

înțelegerea conglăsuitoare a adevăratelor trebuințe ale statului și în promovarea dreaptă a intereselor tuturor individualităților de rasă și a tuturor păturilor sociale, cari constituie statul.

Un rezultat binefăcător al crizei trecute e prăbușirea sistemului de guvernare, care a împedat punerea în practică a acestei concepțiuni politice. În convocarea preagrașoasă a acestui parlament vedem prin urmare, nu numai restabilirea constituționalizmului, ci nădăjdum, se putem saluta în ea și zorile unui viitor mai senin și a unei ere noue și mai binefăcătoare, deși durere, suntem nevoiți să declarăm, că nici acest parlament nu exprimă voința adevărată a țării întregi.

Și parlamentul acesta nu numai pentru aceea nu e adevărata expresiune a voinței țării, pentru-că chiar legea electorală existentă și felul ei de executare o face cu neputință, ci și pentru-că, și la aceste alegeri s'au săvârșit cele mai mari abuzuri electorale. Mituirile și ingerența ilegală a organelor oficiale au influențat rezultatul alegerilor într-o măsură ne mai pomenită până acum. Și în vreme ce abuzurile revoltătoare săvârșite de organele oficiale au rămas nepedepsite, alegătorii cari

n'au sprijinit guvernul, sunt expuși și astăzi celor mai aspre prigoniri politice.

Majestatea Voastră Imperială și Apostolică Regală! Ținta străduințelor noastre e să înălțăm strălucirea tronului, să întărim puterea statului și să garantăm fericirea cetățenilor țării. Această țintă însă, nu se poate ajunge decât prin o sănătoasă consolidare politică a statului.

Și sistemul politic prăbușit a urmărit consolidarea internă a Ungariei, dar calea apucată pentru ajungerea acestei ținte, a fost cu deservărire greșită, deoarece a pornit din concepțiunea absolut falsă și fatală, că Ungaria nu poate să existe decât prin contopirea tuturor raselor ei în rasa maghiară, constituind astfel — ce privește limba și sentimentul de rasă — o națiune unitară, compactă.

Această concepție politică și această străduință de guvernare, în cursul unei stăpâniri de 30 ani, au falsificat caracterul instituțiilor constituționale ale țării, a distrus spiritul lor adevărat constituțional, și a despoiat o mare parte a cetățenilor de puțința de a se valida și ei în viața de stat. Popoarele de naționalitate nemaghiară ale țării și poporul de rând, cari susțin statul, au fost silit să se mulțamească cu rolul trist, de a suferi și de a-și câștiga, prin răbdarea lor nesfârșită, neperitoare merite patriotice. Iar țara însăși a devenit, în urma acestei concepțiuni politice, scena necurmatelor zguduirii.

A face însă pendentă existența Ungariei de reușita unul proces de contopire — considerând raporturile noastre etnografice — absolut cu neputință, nu însemnează decât a renunța la vitalitatea Ungariei, a zdruncina credința cetățenilor în viitorul Ungariei și a clătina totdeodată, una dintre cele mai puternice temelii ale existenței ei ca stat.

Noroc, că această concepțiune e evident greșită. Dovadă istoria de 1000 de ani a Ungariei. Ungaria poliglotă, — întemeietorul și primul ei rege, Ștefan-cel-sfânt, i-a recunoscut deja acest caracter — a rezistat, în acești 1000 de ani, triumfând împotriva tuturor fortunei externe și interne, dovedind incontestabil vitalitatea ei neînfrântă, care nu are trebuință de nici un fel de garanții artificiale de existență și mai ales de garanții de existență potrivnice scopului, pe cum sunt încercările de contopire artificială a raselor. Aceste încercări, după cum ne-o dovedește experiența, în loc de consolidarea dorită n'au avut de cât un singur rezultat: o desbinare adâncă, care împarte

popoarele coroanei Sfântului Ștefan în doue tabere.

Nu e însă permis a expune Ungaria la astfel de primejdii, ci înainte de toate pe acest teren trebuie abandonat sistemul vechiu. Consolidarea statului nostru trebuie s'o căutăm în buna înțelegere dintre popoarele Ungariei și nu în desbinarea lor, provocată de o politică de stat cu desăvârșire fără rost. Și această bunăînțelegere nu și poate avea temelia în unitatea de limbă — deja în sine cu neputință — ci numai în acea unitate a adevăratelor sentimente patriotice, cari isviresc dintr'o comunitate de interese încheată în cursul unui mileniu și cari — ca și la maghiari — și la celelalte popoare, sunt una cu sentimentele lor de rasă.

Nu urmărim nici știrbirea integrității teritoriale și de stat a Ungarici, pe cum nu ne muncește nici ideea unificării de rasă a popoarelor de naționalitate nemagiară. Convingerea noastră e că numai pe o singură cale se poate ajunge consolidarea politică a Ungariei: prin o politică de stat, care va putea îmbrățișa, deopotrivă cerințele integrității ca teritor și stat a Ungariei, și condițiunile de viață națională a popoarelor ei.

Numai o astfel de politică corespunzătoare exigențelor reale și dreptății poate garanta existența și dezvoltarea sănătoasă a statului ungar, pentru că cooperarea și propășirea armonică a unor individualități, cari se deosebesc în limbă, în însușiri etnice, în tradițiuni și în trecut istoric, dar constituie împreună un stat, e cu putință numai dacă aceste individualități găsesc, în aceeași măsură în instituțiunile fundamentale ale statului garanțiile dezvoltării lor individuale.

Numai un astfel de sistem politic poate să înlăture anomalia izbitoare, că statul e stăpânit de o lipsă de încredere nefirească și nemotivată față de o însemnată parte a cetățenilor săi proprii.

Numai un astfel de sistem politic face cu putință adevărata stăpânire a legilor și viața constituționalismului nefalsificat. Și esculsiv un astfel de sistem politic poate alcătui condițiunea fundamentală a suveranității statului ungar.

Din acest motiv, cu durere am văzut în preînaltul mesaj de tron al Majestății Voastre că deslegarea chestiunii naționalităților, în sensul principiilor de egală îndreptățire a sistemelor din statele moderne, nu V'ați îndurat a o înșira între agendele acestei sesiuni parlamentare, deși această chestiune, deja de mult a atras atențiunea preînaltă a Majestății Voastre. Încă în anii 1861 și 1866, îndemnat de părinteasca îngrijire ce-o purtați intereselor tuturor popoarelor de sub sceptrul Majestății Voastre, V'ați îndurat a adresa parlamentului ungar preagrațiosul advertisement ca să împărtășască naționalitățile de drepturile lor, și să înființeze acele instituțiuni de stat, cari să facă cu putință și să asigure existența națională a diferitelor popoare din țară.

Avem însă nădejdea că și până va sosi vremea, ca dispozițiunile legi-

slavite acum amintite să se poată aduce — întreg sistemul de guvernare, abandonând direcția rigidă și intransigentă de până acum, va inclina spre pace și va urma calea dreptății, după cum cu bucurie vedem că se manifestă în raporturile cu Croația. Această cale a păcii va putea contribui simțitor la soluțiunea fericită a acestei chestiuni. Ținem însă a accentua, că această soluțiune nu se va putea bucura de garanția trăinicieii, decât atunci, când se va da statului o organizație, care să exprime caracterul ființei lui poliglote, și care va trebui să rezulte din viața liberă a popoarelor, cari alcătuiesc statul, corăspunzând pe deplin intereselor și tradițiunilor acestora.

Prin urmare, dela guvernul Majestății Voastre, a cărui primă chemare — conform preînaltului mesaj de tron — e restabilirea ordinii legale, așteptăm, părăsind sistemul de desconsiderare a legilor practicat de guvernele anterioare, să execute, fără considerare la interesele de rasă, legile existente și să anuleze toate ordonanțele, cari jignesc drepturile cetățenilor garantate prin lege. Așteptăm să facă propuneri pentru abrogarea acelor dispoziții legislative, cari au produs — drept urmare a tendințelor de unificare de rasă isvorite din activitatea fără rost a sistemului apus — nemulțămiri în inimile cetățenilor nemagiari ai țării și au inspirat neîncredere față de stat.

Din partea noastră vom sprijini sincer guvernul Majestății Voastre în toate demersurile, cari în urma ocrotirii nobile a Majestății Voastre, vor urmări întregirea, prin noi garanții a vieții constituționale și dezvoltarea constituției în senz modern și adevărat democratic. Aducem deci omagiile noastre sincere Majestății Voastre, ca inițiatorului nobil al unei opere mari și epocale în constituția noastră. Nu există stat constituțional, în care legea electorală ar fi așa de învechită ca și legea noastră electorală, care, în parte, poartă încă caracterul stărilor medievale înapoiate. Reforma ei în spirit modern e una dintre dorințele noastre vechi și astăzi e deja o necesitate stringentă. De aceea noi în totdeauna vom fi gata a crea legile privitoare la reforma, în spirit modern a sistemului nostru electoral și anume pe baza votului universal, nemijlocit, secret, egal și după comune, respectând însă principiile democratismului adevărat și nefalsificat, excludând toate restricțiunile contrare acestui principiu, cari ar jigni naționalitățile nemagiare, sau vre-o pătură socială a țării prin o arondare tendențioasă a cercurilor electorale și garantând exercițiul liber al dreptului electoral prin măsuri de retorsiune a eventualelor abuzuri. Viața noastră de stat numai în acest caz va fi așezată pe o bază solidă și largă, și numai în acest caz va fi parlamentul nostru expresiunea fidelă și adevărată a voinței poporului.

Dar' așteptăm totodată dela guvern, ca pe lângă garanțiile constituționale înșirate în preînaltul mesaj de tron se va îngriji să înceteze starea anormală, în care drepturile politice fundamentale ale cetățenilor (dreptul de

întrunire și asociare) nu sunt până astăzi reglementate prin lege, ci sunt limitate prin ordonanțe ministeriale arbitrare.

Suntem hotărâți să sprijinim sincer guvernul în tendința lui de a rezolva chestiunile economice, sociale și religioase menționate în preînaltul mesaj de tron, — dacă proiectele guvernului vor corăspunde dezvoltării libere și adevăratelor interese ale statului. Și-l vom sprijini cu atât mai mult că e fapt incontestabil, că țara noastră, economiceste, a ajuns într'o situație atât de critică, încât sarcinile publice preliminate trec peste forța materială exhaustată a cetățenilor. Așteptăm, prin urmare, dela guvernul Majestății Voastre, să ne prezinte — spre a fi dezbătute în grabă — proiectele sale privitoare la introducerea dării progresive și reforma justă a dării de pământ, garantarea minimului de existență și soluția dreaptă a muncitorilor. Decretarea prin lege a serviciului militar de doi ani, proiectat deja de guvernele anterioare ale Majestății Voastre, chiar și din considerațiuni economice o dorim cu tot dinadinsul. Vom da o deosebită atențiune — garantând condițiunile ei de existență — tuturor instituțiunilor chemate să promoveze economia de câmp și industria, și să amelioreze starea muncitorilor. E o mare primejdie a intereselor țării de a menține și pe mai departe situațiunea deplorabilă de astăzi, că nu s'au introdus condițiuni de trai, cari să i lege pe cetățeni de patria lor. Ei, dinpotrivă, sunt nevoiți să și părăsească pământul părintesc, să pribejască în țeri străine, și nu din cauzele unui spor prea mare al populațiunii, ci din cauza miseriei create de o economie de stat greșită.

Primim cu omagială mulțămire solicitudinea părintească a Majestății Voastre, prin care se pune în vedere înființarea autonomii bisericii catolice și sistemizarea plăților preotimii dela sate. Așteptăm dela guvernul Majestății Voastre să prezinte proiectele prin cari să asigure autonomia, separată și independentă, atât a bisericii romano-catolice, cât și cea a bisericii greco-catolice, precum și proiectul privitor la întregirea plății preotimii dela sate. Mai așteptăm să se limpezască, conform privilegiilor ei garantate în legile fundamentale ale țării, chestiunea trăgănată a bisericii autonome ortodoxe-sârbe și să se saneze nedreptățile săvârșite de guvernele anterioare împotriva bisericii acesteia și a celei ortodoxe-române.

Cerem executarea articolului de lege XX din 1848 față de toate confesiunile țării pe baza principiului egalei îndreptățiri, deoarece — dacă din acest prilej numai anumite confesiuni s'ar bucura de favorurile acestei legi, — atunci o astfel de executare a legii ar deveni pentru cetățeni isvor al unei noi nemulțămiri și neîncredere față de stat.

Parlamentul, cu adăncă recunoștință ia act de advertisementul Majestății Voastre, să se promoveze interesele culturale ale tuturor locuitorilor țării și din parte-ne vom da mână de ajutor ca fiii tuturor popoarelor țării să se împărtășască de binefacerile culturii lor proprii, să se crească în aceasta cultură

și s'o poată promova fără piedici, fiindcă numai un popor bogat și cult poate fi pentru tron și patrie sprijin sigur, și fiindcă la o adevărată cultură nu se poate ajunge decât prin o educațiune morală în limba proprie.

Cu credință nestrămutată față de tron și patrie nădăjduim ascultarea dorințelor noastre juste și implorăm binecuvântarea lui Dumnezeu asupra domniei părintești a Maiestății Voastre.

Suntem ai Maiestății Voastre Imperiale și Apostolice Regale cei mai supuși cetățeni: Deputații țărilor coroanei Ungariei: (Subscriși toți deputații naționaliști).

Vorbirile deputaților nostri în dietă.

La desbaterea asupra proiectelor de adresă în dietă, deputații nostri au luat parte vie săptămâna aceasta și în cea trecută, arătând durerile și dorințele popoarelor nemaghiare. Ei au spus multe, ce nu le a plăcut șovinistilor din dietă și de aceea au fost des întreruși și atacați cu vorbe aspre și amenințătoare. Dar' ei merg falnic înainte...

Marți săptămâna trecută a vorbit dep. sârb *Poltt*, prezentând proiectul de adresă al naționalităților, pe care îl dăm azi în întregime. Miercuri a rostit o vorbire dep. român *Vasile Goldiș* și sârbul *Manoilovici*. Joi au vorbit *Skictac* și *Aurel Novac*, Vineri *Hodja* și *Dr. Stefan Petroviciu*, ear' Sâmbătă slovacul *Bella*. În săptămâna aceasta Luni a ținut vorbirea deputatul *Coriolan Brediceanu* și *Dr. Alex. Vaida-Voevod*, Marți au vorbit slovacul *Iehlicica*, *Dr. Aurel Vlad* și *Dr. Iultu Mantu*, când apoi s'a încheiat desbaterea generală asupra adreselor. Miercuri a mai vorbit *Dr. Polit*, apoi, natural, că majoritatea a respins adresa deputaților nostri și a primit pe cea a lor.

Săptămâna trecută au mai fost și doue interpelații, una a deputatului *Coriolan Brediceanu*, rostită Mercuri, în chestia alegerilor din comitatul *Caras-Severin*, alta a deputatului *Dr. Aurel Vlad*, adresată guvernului Sâmbătă, în chestia rebonificării funcționarilor numiți din partea guvernului căzut.

Aceasta a fost mersul luptei mai nouă a deputaților naționaliști în dietă.

Din vrednicile lor vorbiri vom face unele spicuiuri. Cuprinsul frumoasei vorbiri a dep. *Polit* l'am dat în numărul trecut. Aci urmează celelalte.

Sedința de Miercuri 4 Iulie c.

(Deputații *Goldiș* și *Manoilovici*).

Deputatul *Goldiș* zice, că-i este temere, că cuvintele lui nu vor fi cumpănite după dreptate, ci vor fi judecate după patima politică de partid...

Presidentul îl întrerupe, zicând să nu bănuiască partidele și dieta, că ar fi stăpânite de patimi politice de partid! Amenință că-i va detrage cuvântul.

Goldiș (continuă) Chiar la începutul vorbirei lui *Polit* am auzit zicându-mi-se »Menjetek a pokolba«, ba am auzit sunând și dulcea mea limbă românească, când unul din deputați a strigat: *Dutye la dracu*. (Sgomot) După toate astea temerea mea este îndreptățită. N'am voit să bănuiesc majoritatea dietei dar'

nici n'am putut să nu ating expectorațiunile...

Presidentul earăș îl întrerupe, zicându-i să nu dispute cu el.

Goldiș trecând la chestia naționalităților, zice, că ființa în țara aceasta a naționalităților, nu se poate tăgădui, dovadă temnițele din *Vaș* și *Seghedin*.

Cestiunea naționalităților nu se poate deslega prin contopire după sistemul lui *Banffy*. Nația maghiară nu are putere destulă pentru aceasta. E o cestiune sau de putere sau de drept. Guvernele de până acuma au recunoscut ca o cestiune de drept cestiunea naționalităților și nici chiar *Banffy* n'a cutezat s'o considere ca o cestiune de putere.

Br. Banffy. Numai ca singuratici au dreptul, nu ca totalitate. (!)

V. Goldiș: Pretinde eșecutarea legii naționalităților, căci aceasta o cere și cinstea politică (Mare sgomot). Statul are datoria, după lege, a face gimnasia românești. (Mare sgomot și contraziceri). Poporul așa scie și crede, că are drept la școalele sale românești, dar când a ridicat aceste școale, vede cum se vîră cu de-a sila în ele limba maghiară. (Mare sgomot).

G. Nagy: În țeara aceasta toți trebuie să știe ungurește (Mare sgomot).

V. Goloș declară, că părtineste adresa prezentată de clubul naționalist și nu primesce adresa majorității.

După *Goldiș* vorbește dep. *Eber*, zicând, că deputații de limbă nemaghiară n'au drept a să da de reprezentanți ai vre-unei naționalități.

Deputatul sârb *Milan Manoilovici*, ocupându-se cu chestia naționalităților, zice, că partidul independist ar trebui să caute o atingere nemijlocită cu popoarele. Nizuința de-a zdrobi naționalitățile, este cauza, că Ungaria n'ajunge la neatârnamare... Cere ca dreptul de vot să fie secret și obligator, este pentru lărgirea drepturilor poporului. Primește adresa naționalităților.

După aceasta a urmat interpelația lui *Coriolan Brediceanu*, amintită mai sus.

(Va urma)

Dela expoziția din București.

Pavilionul Românilor bucovineni.

Pavilionul Românilor bucovineni se află în apropierea pavilionului austriac. El are forma mănăstirii Putna.

De-asupra intrării sunt două tablouri lucrate în colorii: unul reprezintă mănăstirea Putna cum a fost ea la data zidirei, iar la doilea reprezintă planul luptei, pe care Ștefan-cel-mare a avut-o cu Polonia în codri Cosminului,

Cuprinde trei despărțăminte, în cari se reoglindează trecutul și ștarca culturală prezentă a Românilor din Bucovina. Aceste despărțăminte sau secții sunt: secția industriei casnice, istorică și literară.

Secția *industriei de casă* cuprinde bogate colecții de cusături naționale, năfrâmi de borangic, altițe, cămeși, fote, scoarțe, covoare, perdele, batiste, cingători etc. Apoi sunt păpuși îmbrăcate cu costume naționale din Bucovina.

Intr'unul din dulapurile acestei secții se poate vedea o colecție de năfrâmi rămase dela familia domnitoare a Movileștilor. Pe o batistă e cusută în fir stema Moldovei, pe alta anul 1628, pe a treia soarele, pe a patra luna.

În secția istorică, în formă de altar, sunt așezate un mare număr de odoare bisericesti. Astfel amintim epitaful lui Ștefan-cel-mare găsit în mănăstirea Putna, un aer cusut cu fir găsit în mănăstirea Dragomirovna, un alt aer dela mănăstirea Putna, reprezentând pe Ștefan-cel-mare și pe doamna Maria soția lui Ștefan și fiica lui Radu cel Frumos.

Două pânze împodobite au cusute pe ele, în fir de aur, pertretele Domnilor Simion și Eremia Movilă, titorii mănăstirii Sucevița. Sunt apoi două epitafuri dăruite de Ștefan-cel-mare mănăstirii Putna etc.

La intrarea secției istorice, în stânga e așezat un jilț episcopocal dela episcopia din Rădăuți, lucrat din lemn de stejar și sculptat cu foarte multă artă; jilțul arată a fi foarte vechiu. La dreapta intrării secției istorice e așezată o strană de lemn, bogat sculptată de un țăran din comuna Vicolul de-sus.

În mijlocul secției istorice e așezată o ripidă lucrată la Veneția, unde se află încă modelul, și dăruită de Ștefan-cel-mare mănăstirii Putna.

Intr'o vitrină aflătoare în partea mijlocie a pavilionului sunt așezate următoarele obiecte bisericesti, lucrate în aur și unele împodobite cu pietre scumpe: O icoană triptic, proprietatea mănăstirii Putna. Despre aceea icoană legenda spune, că Ștefan cel Mare o purta cu dânsul în luptele sale și că grație ei, viteazul voevod câștiga învingeri.

E apoi un colivar rămas dela *Alex. Lăpușteanu*; o criștelniță și câte un chivot dela mănăstirile Putna și Sucevița și pafdalele lui *Veniamin Kostaki*.

În vitrina din stânga părții mijlocii sunt așezate evangheliile vechi păstrate în mănăstirea Homor. Pe una din ele se află zugrăvit Ștefan-cel-mare, ținând în mână o biserică.

Sunt de asemenea mai multe icoane din mănăstirile Putna și Dragomirovna.

În secția literară este un dulap cu volume cuprinzând literatura, produsă de scriitorii români din Bucovina.

Tot în această secție e așezat relieful ruinelor cetății Suceava. Lângă el e pusă o fotografie care arată cum a fost cetatea aceea când era în ființă.

Pe pereți sunt așezate portretele foștilor președinți ai societății de cultură și literatură a românilor din Bucovina.

În aceeași încăpere cu secția literară sunt așezate diferite lăzi vechi și mobile țărănești lucrate la școala de lemnărie, de cătră elevii profesorului *Piștea*.

Apoi e un pupitru cu numeroase monede vechi, adunate de căpitanul de jandarmi *Fisher*. Toate acele monede au fost găsite pe pământul românesc. Ele sunt așezate în ordinea vechimei. Colecția începe cu două monede de ale lui *Bogdan*, întemeetorul Moldovei.

Preste tot pavilionul acesta ne arată multe lucruri interesante din viața Românilor bucovineni.

APEL.

Reuniunea învățătorilor gr.-cat. din despărțământul Mediașiu-Ibașfalău, e una dintre acelea reuniuni, carea lucră cu tot zélul, pentru prosperarea și înaintarea iubitului nostru popor. Învățătorii sunt factorii aceia, cărora le este încredințată conducerea și luminarea poporului, a lor este chemarea de a-și jertfi totul, ba chiar și viața dacă li-să cere, pentru binele, înăntarea și luminarea neamului nostru.

Pentru-ca un învățător să-și poată împlini întru toate chemarea sa de luminător, trebuie ca în continuu să studieze.

Ca-să poată însă știa are lipsă de cărți, căci numai cetind își poate lărgi cercul cunoștințelor sale. Reuniunea acestui despărțământ, simțind lipsa de cărți, în adunarea sa de primăvară ținută în Mediaș la 22 Aprilie a. c. a decis, ca-să se facă un Apel, către toți binevoitorii, sprijinatorii și iubitorii de înaintare în cultură a poporului nostru, fiind de buna credință, că poporul nostru și îndeosebi inteligența noastră ne va sprijini întru împlinirea sublimului scop ce urmărim. Pentru-aceea subscrisul, ca bibliotecarul acestui despărțământ și ca încredințat din partea acestei reuniuni, îmi permit a mă adresa către toți autorii români și editori de opuri, precum și către inteligența noastră și popor, rugându-i terbinte în numele reuniunii noastre, a ne ajuta și sprijini prin dăruirea de cărți, de ori ce natură, ca astfel mai ușor să ne putem împlini chemarea de luminători ai poporului. Donatoriisunt rugați a trimite dăruirile lor pe adresa subscrisului în Așel (Eczel u. p. Medgyes), pentru care faptă li-să va aduce pe calea publicității celea mai sincere mulțămiri.

Așel, la 7 Iulie 1906.

Mihail Tatar,
învățător.

Insemnătatea premiilor.

(Urmare și fine.)

Recompensa firească a fiecărui copil de școală e mulțămirea ce urmează după fiecare lecție înțeleasă ori problemă delegată, căci fiecare copil are în germene sentimentul iubirii de cunoștinți, care, bine dirijat, poate da naștere unui sentiment pentru știință. A deprinde mintea copilului să învețe pentru distincția și cartea ce i-să dă la sfârșitul anului e sistemul vechei educații, dovedit azi ca nefolositor, deoarece copii nu sunt de o potrivă de inteligenți, nu din vina ori voința lor, ci fiindcă așa li-i organizat creerul și deci ori cât s'ar sili nu-și vor putea mări puterea de-a înțelege și de-a memorisa.

Cine nu știe că premiații sunt niște inteligenți rari, cei mai mulți învață lecțiile din auzite, fără cea mai mică osteneală, pe când majoritatea din inteligențe mijlocii muncesc ceasuri întregi pentru a agonisi calculul de trecere.

Înțeleg concursurile, cari au o menire oare care. Ele își au încă rostul lor în educația mai înaltă și în specializare, dar' nu înțeleg, de ce n'ași spune? premiile.

Sunt pentru sărbările școlare în cari să se înalțe sentimentele de morală, patriotism, colegialitate și dragoste pentru învățători, dar' nu ved cum solemnitatea premiilor ajunge acest scop. Premiile prin numărul restrîns și hotărît

descurajază imensa majoritate, căci se știe, că premiații sunt permanenți, încât odată locul căpătat nu mai poate fi lesne luat de alții. Astfel deci premiile sunt numai o formalitate școlară, dar' care recunosc, nu poate fi scoasă de odată din moravurile noastre școlare.

Dar' să lăsăm la o parte argumentele pedagogilor și să ne adresăm bunului simț. Oare e înălțător pentru sufletul copilului aceea umllire de-a urca pe câțiva atât de sus și de-a înjosi pe toți ceialați? Ce să petrece în acele gingașe suflete, cari în cruda lor minte, se cred neîndreptățiți, fiindcă știu și cei mai mulți, că și-au dat toată silința de a ajunge pe colegii lor? Eu cred, că pe aceasta cale sădim în inimile tinere ură împotriva colegilor și neîncredere în dreptatea învățătorilor. Acum vă întreb, dacă nu-i nepedagogic, ba chiar lucru nemilos de-a mai expune aceste sufletele tinere, jignite în amorul lor propriu, privirilor publicului! Aceasta îmi amintește sistemul bătrânilor dascăli, cari își trimeteau școlarii acasă cu coarne ori cu te miri ce inscripție pe spate.

Știința e atât de frumoasă și binefăcătoare, încât poartă cu sine o recompensă sigură pentru cei-ce se devotază ei. De aceea copii să se deprindă a o iubi pentru sine înșiși și nu pentru o slabă formalitate, care aduce colegilor numai umilire.

Cristian, vara anului 1906.

Isidor Dopp.

Turnul cu comorile.

Povestire istorică de Silvestru Moldovan.

Să vă povestesc, dragii mei, o întâmplare ciudată. Dar' să nu credeți, că povestea mea e de eri, de alaltăieri, auzită eacă așa, în satul cu sălcile, dela cine știe ce povestăș mincinos. Nu dragii mei! Povestea turnului cu comori e veche, e din zile din bătrâni, când oamenii erau mai ușor crezători, ca azi, dar' și trăiau mai bine. Apoi să nu gândiți, că-i minciună, pentru-că ea este curatul adevăr și cel ce nu o va crede să n'aibă casă, nice masă, nici copii, nici nepoți, dăruiască-vă D-zeu cu ei... Ear' acum stați și ascultați, ca eu toții de bine să dați.

În colțul dinspre meazănoapte-răsărit al părții de pământ Africa se afla odinioară o țară mănoasă și înfloritoare, cu numele *Egiptul*. Este țara aceea, în care vechii Evrei au stat multă vreme în robie, și de unde i-a scăpat Moise, cel ce a primit dela Dzeu sfintul tablele cu cele zece porunci.

Ea este o țară cu multe minunății deale trecutului depărtat, cu zidiri uriașe, cât munții, numite *piramide* și cari mai stau și azi, apoi cu alte alcătuiți, cum sunt obeliscele, stâlpi înalți până la 50 metri, ciopliți din câte un singur stan de peatră de granit, palate ciudate, biserică păgâne și altele. Multe din aceste s'au ruinat, încât abia li-să mai cunoaște locul, și risipiturile lor, ce se desgroapă din pământ, par a ne povesti despre o altă lume, deosebită de cea de azi și care s'a cufundat pentru totdeauna în noianul vecinicii. . . . Așa, zău, dragii mei, așa este și cu turnul cu comorile, care s'a surpat de n'a rămas din el peatră de peatră, dar' s'a păstrat până azi povestea despre el.

Trebuie să știți, dragii mei, că în Egipt au stătut pe vremuri regi mari și puternici, cari își întindeau adeseori stăpânirea peste țările și popoarele vecine cu ei și adunau multe bogății dela supușii lor.

Între aceștia a fost unul cu numele *Rampsinit*, la care să îngrămădiseră atâtea comori, saci îndesuiți cu galbini și taleri și lăzi pline cu pietri scumpe, încât hotări să-și zidească un puternic turn, ea să le poată păstra și feri de mânilor lacome ale hoșilor.

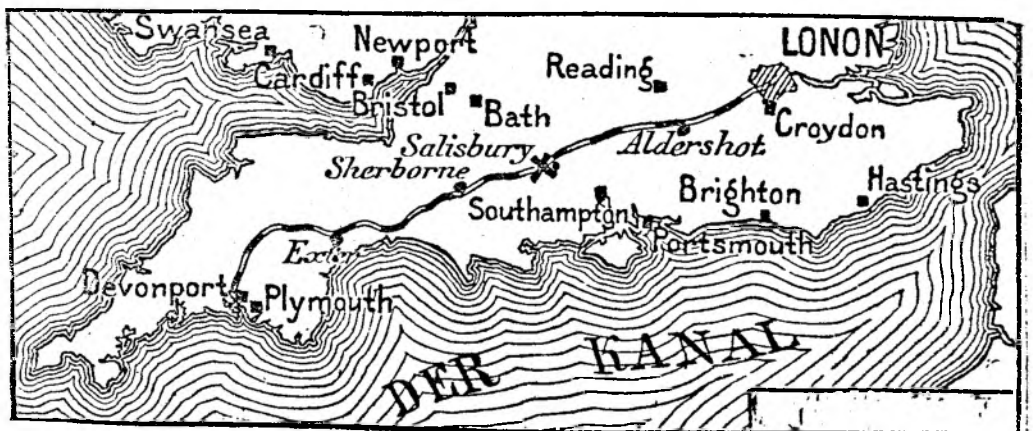
În Egipt erau pe vremea aceea mari meșteri zidari, ear Rampsinit încredință cu zidirea turnului pe cel mai iscusit dintre ei. Acesta să apucă de lucru și în trei ani încheiați ridică un turn, cum nu se mai văzuse până atunci. Că, rogu-vă, era turnul mare, cu mai multe ridicături și încăperi și clădit din peatră cioplită încheagată cu tenciuală de var nestins, de gândea că e o stâncă uriașă, răsărită din pământ. Și mai avea turnul doue intrări, închise cu uși strajnice de fer și zăvorite așa de puternic, încât să fi avut chiar carba ferelor și n'ai fi putut să-ți faci cale prin ele.

Comorile fură duse toate în minunatul turn și așezate prin încăperi, ear' Rampsinit era vesel și durmea fără griji, căci își știia bogăția la adăpost bun, unde nimenea nu să putea atinge de ea.

Dar' acum să vedeți numai ce s'a întâmplat!

(Va urma.)

O mare nenorocire de tren.

Duminea trecută s'a întâmplat o rară nenorocire de tren în Anglia. Călătorii sosiți din America cu un vapor la Plymouth, au plecat cu un tren spre Londra. Pe la 2 ore dimineața, în apropierea localității Salisbury trenul a sărit din șine și s'a lovit de un tren de povară cu atâta putere, încât toate cupee — afară de cel din urmă — au fost

zdrobite. 22 de oameni au murit numai decât, ear' partea cea mai mare a călătorilor a fost greu răniți, murind în urmă încă 7, așa că numărul morților este în total 29.

Chipul nostru ne arată locul nenorocirii, lângă Salisbury, însemnat cu X, pe linia ferată dintre Plymouth și London.

Proprietatea mică în Ungaria.

Partea cea mai însemnată a poporului dela noi, o formează proprietarii mici de pământ, cari au devenit moșteni pe petecul acela de pământ, pe baza legilor liberale aduse în dieta dela 48. Aceasta mică proprietate s'a mai parcellat și împărțit chiar și după aceea tot mereu, în urma moștenirii aceleia dela părinți la copii.

Mica aceasta proprietate, pe care am moștenit-o dela părinții noștri trebuia să o cultivăm și îngrijim și noi cu mult mai bine, decât cum am făcut-o; trebuia să o cultivăm mai bine cu atât mai vârtos, cu cât după 48 trebuințele de tot felul și ale micului proprietar s'au sporit într'un mod cu mult mai însemnat, ca cum au fost acelea mai înainte.

Pe când mai înainte de 48 trebuințele de tot felul atât cele familiare, cât și cele pentru economie și dările de tot felul erau de tot neînsemnate, așa că se puteau acoperi fără de nici o greutate din puținul acela venit, cel da mica proprietate, pe atunci după 48 trebuințele numite s'au sporit într'un mod foarte însemnat, fără ca să fi putut spori și venitul miciei proprietăți.

Ce-i drept, că prin introducerea atot felul de unelte bune și spornice pentru lucrarea pământului, lucrul economului s'a mai ușurat încâtva, dar creșterea roadelor de câmp, pe cele mai multe locuri a rămas aceeași. De altă parte, pentru-ca să ne putem cumpăra niște unelte economice mai bune, sau pentru-ca să ne putem acoperi alte trebuințe casnice, pentru cari une-ori nu ne-au ajuns roadele de câmp sau prețul vitelor vândute, noi cei de astăzi, cu puține abateri, a trebuit să mai facem și anumite împrumuturi pe la cele institute de bani, de cari cei dinainte de 48 nici habar n'aveau. Astfel în loc ca să ne fim îngrijit mica noastră proprietate ca pe ochii din cap, am dat-o noi înșine pradă creditorilor și executorilor de tot felul.

Înainteșii noștri, deși știau mai puțină carte ca noi cei de astăzi, totuși pe cele mai multe locuri nu s'au îndestulit numai cu roadele lor econo-

mice chiar și din alte ramuri laterale ale economiei lor. Astfel pe când o parte a înainteșilor noștri chiar și cu privire la cultura pomilor roditori, a făcut mai mult decât mulți din zilele noastre, pe atunci o parte din economii noștri de astăzi privesc cu dispreț la trupinele arse de soare și bătute de vânturi și ploii, cari au mai rămas ca mărturie ale timpurilor trecute prin cele vie și grădini, în loc ca acei pomi roditori căzuți sau doborâți de secure la pământ să fi fost de timpuriu înlocuiți cu alții.

În legătură cu pomăritul unii dintre înainteșii noștri se ocupau mai cu deosebire chiar și cu creșterea galițelor de casă, deși pe unele locuri și din acestea trebuiau să dea djmă, adică a zecea parte din ele domnului pământean. Noi cei de astăzi nici cu privire la acest ram economic nu prea călcăm pretutindenea în urma batrânilor, deși am avea cauze de a-i întrece, pentru-că astăzi se plătesc mai bine, ca mai înainte atât ottele, cât și puii și galițele, apoi găștele și ratele încă se plătesc și se caută cu mult mai bine ca în trecut.

Pe lângă toate aceste ce vedem? Vedem adică pe cele mai multe locuri chiar și pe la sate curți, grădini și rîuri destul de potrivite pentru creșterea galițelor de tot felul și dacă căutăm mai deaproape prin acelea, abia aflăm ici-colea câte un pui chiuind sau câte o rață și găscă găgăind.

Unde rămâne stupăritul, pe care unii din înainteșii noștri, deși îl purtau în coșnițele cele simple de nuele, totuși se ocupau cu plăcere și de acelea și aveau oare-care venit după el, poate chiar mai bun decât unii din zilele noastre, cari îl poartă în așa numitele coșnițe mișcătoare de papură sau scânduri.

Am adus acestea dovezi, ca cu atât mai ușor să putem judeca, pentru-ce mica proprietate dela noi a scăzut așa de tare în cei din urmă 30—35 de ani. Noi nu vom mai adauge dela noi nimic, ci vom lăsa ca în cele următoare să ne vorbească înșasi statistica oficioasă.

— La anul 1870 numărul proprietarilor de sine stătători a fost în

Ungaria de 1.973,433, care până la anul 1900 s'a redus la 1.855,198, va să zică cu 118,235. Pe când proprietățile mici s'au redus, pe atunci proprietățile mari s'au sporit și anume, fideicomisurile (averile nemeșești) s'au sporit în timpul din urmă dela 1869 până la anul 1896 dela 463,000 jugere la 2.400,000, ear' averile bisericesti dela 1.288,000 la 2.500,000 jugere. În asemănare cu reducerea micilor proprietari neatârători, a crescut numărul economilor fără moșie și al zilerilor, al servitorilor și al lucrătorilor lipsiți, ceea-ce a îngreunat într'un mod vădit starea economică a țării.

Pricina acestui scăzământ sunt multele și deosebitele feluri de dări, ce apasă poporul și cari sunt prețuite pe an la 313.836,000 c. La suma aceasta sunt de a se mai adauge dobânzile împrumuturilor ipotecare în sumă de 197.064,000 c. Aceste două rubrici ne dau laolaltă suma de 510,900,000 c. și face 50.2% ale venitului curat de 725 milioane, cel produc proprietățile fonciare. Venitul curat al unui juger de pământ roditor este de 1330 c. față de care stă o sarcină (camete, contribuțiune ș. a.) de 680 c.

Prețul proprietăților fonciare din Ungaria este de 15.385 milioane c., față de care zac sarcinile de întabulare și dările cu suma de 9663 milioane coroane, care va să zică proprietatea fonciară la noi este împovărată cu 56% din prețul său.

Proprietarii mici de pământ cu avere numai de 22.664,125 jugere, din cari 138 milioane jugere, adică mai bine de jumătate sunt împovărate cu sarcini. Cele mai multe moșii se află în mâna marilor proprietari de pământ, cari au adică mai mult ca 100 jugere de pământ.

Ioan Georgescu.

Importanța cântării în școala poporală

— cu deosebită considerare la poporul nostru. —

Lucrare citită în conferința învățătoarească din Sebeșul-mare în anul 1904 de Petru Bura, inv.

(Urmare.)

În așezămintele acestea, adică în școală și biserică ne este pusă toată speranța pentru un viitor mai

VESELIA.

Foia glumească a »Foi Poporului«. —

Kobi chisetorește...

— Balabussti, zoi!... ci draci fi,
Che Kobi miu tot ghindește!...
Iu... tot stai la ușe — asculte,
Și iel — singură vurgește...

— Nu ști, vei!... che io și spos,
Ițig draghe, che la sate,
Iel nu fost să stai cu proaste
Și cu gurile chescate!...

Cam astfel schimbau la vorbe,
Ițig cu-a sa balabustă,
Căci o grea grijă acuma
Le frământă mintea 'ngustă...

Kobi, al lor fecior, pe semne,
Visa ochi verzi, ca lăcusta,

Căci de mult se'nperciunase
Și 'ncă-i lipsia — balabusta!

Cum era în miez de vară,
Crișma sta mai mult pustie
Și, cu toate astea, Kobi,
Vorbea 'ntr'una, făr' să știe...

Intr'o zi atrași de vorbă
Bieții Jidovi, vin tiptil
Pân' la ușă, se auză,
Ce vorbește-al lor copil?!

Și cu nădușala'n suflet,
Cu resufletul oprit,
Buimăciți, ei ascultară,
Ce feciorul le-a grăit:

— Tatili miu, vei!... mami miu!...
Iu... nu mai poate triește!...
Și iu... vei!... iu... azi mo pușchi,
Dache nu — chisetorește!...

* * *

Patru ani sunt de când Kobi,
Trecuse prin satu: Pusta,

Unde îi furase mintea
Niște ochi verzi, ca lăcusta.

Și de-atunci nu are stare:
E ca frunza de pe unde!
El să 'ntreabă'n gând de toate,
Și-apoi tot el își răspunde.

Nu se învoi Jidanul,
Ițig, ba nici balabusta,
S'o aducă fără zestre
Pe Netta din satu: Pusta.

...Când au auzit ce, Kobi
Spusu-le-a, că o să facă,
S'au crucit, iar' balabusta
O lună avu să zacă.

Apoi, Ițig, mai cu minte
Zise: »Nu... mult chibzuiește!...
La ghișett, se stai ei capu!...
Poți, Kobi, chisetorește!...«

Aurel Delascorta.

bun. Prin așezămintele acestea se așteaptă rezidirea și fortificarea poporului nostru. Conducătorii acestor așezăminte să fie oameni la culmea chemării lor, pentru că lor le este încredințată soarta poporului. Până când vom ținea cu sfințenie la ele, viitorul ne este asigurat, la din contră pierdut. Școala ca să își ajungă scopul, trebuie să aibă un plan de învățământ bine statorit și obiectele bine precisate, așa încât copilul terminând cei șase ani de școală prescriși, să aibă toate cunoștințele elementare de lipsă, ca eșind în viață să tragă un folos real din ele. Inșă durere, am fost amintit mai sus că între fii poporului nostru să afli o parte cari nu prețuesc școala după meritul ei. Deci pe ceva cale ar trebui înpretiniți cu școala. Aceasta am fost amintit și mai sus că mai ușor s'ar putea ajunge tot prin însași școala, ea fiind singură chemată spre îndeplinirea acestui lucru, predând de așa obiectele, încât rezultatul să se poată cunoaște cu ocaziunea esamenelor. Școala să nu fie pentru copii o povară de ne suferit și să aștepte ca cât de curând să o scuture de pe umerii săi, ci învățătorul să își dea silința încontinuu întru acolo, încât prin purtarea lui fină și părintească, să câștige iubirea școlariilor și atunci s'a ajuns scopul. Pentru că văzând poporul acela de pe spatule căruia trăim cu toții, progres, nu cred să nu se alipească cătră școală și celelalte așezăminte culturale ale noastre, inșă din contră, dacă nu vede nimic, să înstrăinează.

Săteanul nostru pretinde ca copilul care cercetează școala, să învețe a ceti, a scrie, a computa, inșă și rugăciuni să știe, pentru-că acestea îi sunt mai de lipsă în viață.

Dar' mai pretinde încă ceva, anume să știe cânta, acesta îi mai place apoi.

Pe lângă cele pretinse mai vine deci un obiect în școală, anume cântarea. Toate celelalte obiecte, afară de cântare, de obiectul acesta tehnic dezvoltă mai mult partea intelectuală a omului, până când cântarea în măsură mai mare desvoaltă și partea morală a lui. — Deci ca o urmare firească ar fi, ca în școlile noastre populare pe cântări să se pună un pond deosebit, Pană în veacul trecut cântarea în școlile noastre, nu a fost băgată în seamă, nu îi s'a dat nici o importanță, pentru-că nu s'a cunoscut puterea ei cultivatoare, precum au recunoscut-o popoarele mai culte. Până prin veacul trecut zic, nu îi s'a dat nici o importanță, nu s'a cultivat, de aceia nici nu a luat un avânt mare la noi, inșă acum am început și noi să recunoaștem în adevăr că ce este cântarea, și în present nu stăm tocmai rău, începem să înaintăm și pe terenul musical.

Și acum tocmai fiind-că ne este dată spre rezolvare tema aceasta, să vedem ce importanță are cântarea în școlile noastre populare. De aci mai în jos ne vom ocupa și încerca să specialisăm foloasele cele ce leam putea ajunge prin cântare.

Românul din ce se naște până moare este tot cu cântarea, e ceva soț nedespărțit a lui, de aceia Românul mai presus de toate iubește cântarea.

Fiind-că lui îi înăscută aceasta, urmează de aci că și așteaptă dela copilul care cercetează școala să știe și cântări. — Câtă mângâiere sufetească nu simte un părinte când aude pe copilul său cântând în biserică sau eventual la alte ocazii în alt loc. Ni s'a dat ocaziune a vedea părinți de aceia, că văzându-și odorul cântând în cor etc. lacrimi de bucurie eșeau din ochii lui. Acesta mă rog e semn bun. Acum inșă să luăm pe rând cum vor urma, toate foloasele cântării în școlile noastre populare. (Va urma).

Ceva despre chemarea noastră din afară de școală

de V. Nossă, inv.

Tinărul absolvent de pedagogie, indată ce și a câștigat cunoștințele recerute carierei sale, să afli în vrednica poziție de a-și ocupa postul învățătoresc, la care el s'a cugetat de multe ori în tot timpul cit a fost aplicat spre drumul de a-și ajunge cariera.

După multe neajunsuri și după momente grele și supărăcioase tinărului inv. îi saltă inima de bucurie, când își vede realizată dorința, ce i-a planat atit de mult inaintea ochilor numai ca un vis. Ușile atitor școlae românești lipsite de învățător îi stau deschise, ca și cum i-ar zice »vino, crește tinerile mlădițe, pentru a căror dezvoltare e făcut acest pat cald, vino, căci de mult te așteptăm«!

Netăgăduit, că mare va fi la acestea însuflețirea noului învățător, văzându și totodată menirea de o importanță atât de mare. Insuflețirea, dorul de muncă și iubirea de neam îl vor împinge cu puteri aliate pe noul învățător, ca să facă tot posibilul pentru de a se apropia de mlădițele din școală, care îl așteaptă cum se zice, cu gura căscată.

Inainte inșă de a intra pe ușa școlaei să-și înceapă munca nobilă, trebuie să-și dea seamă de chemarea sa, căci numai atunci va putea sta sigur și cu inima liniștită în fața tinerelor mlădițe și numai atunci va avea tipărită pe deplin în mintea și inima sa importanta devisă »Să înaintăm cultura poporului nostru«, care devisă dacă lipsește din mintea și inima unui învățător, apoi abună seamă că întreagă activitatea lui puțin ajunge.

La acest loc zace răul, pentru ce unii învățători nu se cugetă la viitorul poporului, ci lucrează numai pentru interesele lor proprii. Nu se cugetă fiind că nu-și dau seama de chemarea lor, ci lucră numai să-și mintuiască urechea, după cum zic și unii țărani, cari în aceste cazuri tot dreptul îl au.

A sosit vremea ca lenevirea, egoizmul să dispară din sinul învățătorimii noastre și să răsără în locul acelora abnegațiunea, dorul de muncă, iubirea de neam, lege și limbă părintească și astfel armonic să conlucrăm la dezvoltarea tinerimei încredințată noue.

Cuvine să daci să știe fieste-care învățător încă inainte de a intra pe ușa școlaei, că chemarea sa de câte feluri este și ce are să facă ca să-și o implinească pe aceea cit se poate de

bine, cu alte cuvinte »trebuie să știe ce voiește când crește pe cineva sau cind voiește creștere dela cineva« precum zice și Herbart în scrierea sa pedagogică.

Voind să esaminăm chemarea noastră mai deaproape, trebuie să ne cugetăm la dezvoltarea poporului nostru și astfel cugetându-ne, ușor ne vom convinge, că chemarea noastră este de 2 feluri și anume: chemarea din școală și chemarea din afară de școală.

Chemarea noastră în școală este de a instrua pe copii, atât cât cer cei mai mari ai bisericeii. Aceasta e cunoscută inaintea tuturor învățătorilor, căci cei mai mulți dintre ei își mărginesc activitatea numai și numai la chemarea din școală, neglijindu și cu totul chemarea de din afară de școală. Ba ce e mai mult să afli mulți, foarte mulți, cari o țin pe aceasta din urmă de superfluă. Ei aflându-o de o importanță foarte mare, voiesc ca în cele următoare să-i arăt însemnătatea, așa după cum mă indeamnă simțul de observare și după cum îmi permite starea spirituală în care mă afl.

Nu voesc ca prin exemplele ce le voi aduce aici să stabilesc unele principii, după cari învățătorii să se conducă, pentru-că la stabilirea acelora mă simțesc de tot slab și apoi lumea de azi inaintează în ce privește cultura zi de zi. Vreau inșă să ating unele esemple prin cari să dovedesc, dacă nu mult cât de puțin, că totuși nu e așa după cum susțin unii învățători, arătând totodată însemnătatea cea mare a chemării noastre de din afară de școală. Aceasta ca să o pot arăta, trebuie să aruncăm o privire asupra dezvoltării tineretului și peste tot asupra poporului nostru.

Fructul muncii nobile a învățătorului să observă mai ales în societatea omenească căci știut este că societății omenești educațiunea corăspunzătoare tuturor cerințelor îi face un dar foarte prețios, precum zice și unul dintre cei mai celebri filosofi ai anticității, Marcus Tullius Cicero, vorbind despre educațiune »Societății nu i se poate face un dar mai prețios, decât creșterea tineretului pe toate căile«. Astfel petrecând noi tot mai mult timp în o societate oarecare, totdeauna observăm unele însușiri rele sau bune ale acestei societăți.

Dacă observăm că societatea aceasta trăiește în indestulire, frățietate și bunăînțelegere, cari atât existenței unei națiuni, cât și existenței unui om servește de bază, sunt semne că educațiunea a fost bună, adecă învățătorul și-a dezvoltat chemarea nu numai în școală, ci și afară de școală.

(Va urma).

La jumătatea anului.

Pe steagul pacinței al poporului nostru românesc trebuie să stea scris cuvântul: Inainte! Acest cuvânt trebuie să ne fie îndreptător în viața noastră privată și publică, în toate afacerile noastre, fie ca oameni privați (singurații), fie ca popor.

Dar' înaintarea numai așa se poate, dacă ne investim cu armele științelor.

Numai îmbogățindu-ne cunoștințele și învățând într'una, putem să fim pas cu înaintarea altor popoare și să ne facem tratul bun și mulțumit în lumea aceasta.

Invățătura ne-o putem câștiga din școale și însoțiri, apoi citind cărți și foi bune, care ne dau sfaturi folositoare și ne povățuiesc în pășurile vieții noastre. De aceea trebuie să grăjim și să ocrotim școalele noastre, să întemeiăm și susținem tot felul de însoțiri, care revărsă asupra noastră fel de fel de binefaceri, ear' în afară de aceste să citim, când numai avem vreme, căci cititul, pe lângă alte foloase, ne oblittează sufletul și nu agerește și luminează mintea.

Unul din mijloacele, care ne ajută la atingerea acestui scop, sunt și foile noastre și între ele „Foaia Poporului.”

Cum și ce este „Foaia Poporului” pentru noi Românii și în deosebi pentru iubiiții noștri țerani, e de prisos a mai spune. Ea e cunoscută în cercuri largi și fiecare își poate face judecata asupra ei, căci judecata și părerea fiecărui om liberă este. Numai atâta vom să constatăm, că aceasta foaie în tot trecutul ei de la întemeiere și până azi a stat neclintit în slujba poporului românesc și în todeauna și în toate împrejurările și-a împlinit fără preget și fără șovăire datoria față de el.

Acum fiind ea și foaie politică, cu cauză, va lucra și lupta cu zădărnici și pe terenul politic, ca în marginile legilor patriei iubitul nostru popor să-și poată ocupa locul, ce îi se cuvine între celelalte popoare din patrie.

Bazați pe aceste și având deoțza înainte, la începutul noii jumătăți de an cerem din nou sprijinul iubiiților noștri cititori. La cerem ajutorul, căci așa credem, că suntem vrednici de el și îl cerem, ca să ne putem împlini tot mai mult datoria.

Îndeosebi rugăm pe toți acela, care nu au foaia plătită pe un an întreg, să binevoiască a'și înol în currend abonamentul pe a doua jumătate a anului curent. Și rugăm pe toți, care cetesc și știu prețul și înțelese „Foil Poporului”, să binevoiască a o lăși între prețtii și cunoscutii lor, stăruind ca să o aboneze de nou. Nii abonati sunt rugați a-și scrie numele lor, al comunei și al postei din urmă foarte limpede și cetet.

Luând în seamă cuprinsul ei bogat și felurit, „Foaia Poporului” este cea mai ieftină foaie la noi, anume prețul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe un an întreg . . . 4 cor. 40 bani.

Pe o jumătate de an . . . 2 cor. 20 bani.

Pentru România, America, Rusia și alte țeri streine:

Pe un an întreg . . . 11 cor.

Pe o jumătate de an . . . 5 cor. 50 bani.

Administrațiunea
„Foil Poporului”.

SFATURI.

Ciupercile și bureții acum se prădesc și se mănca mai mult. De multe ori cu bureții s'au întâmpat nonorociri, otrăvindu-se oamenii cu ei. A cunoaște, cari bureți și ciuperci sunt veninoase și cari nu, e foarte greu și numai după o lungă experiență se poate. În general pentru a ne feri de primejdie e de recomandat ca ori ce bureți sau ciuperci întâiu să-i spălăm bine în apă rece, apoi să i ferbem, să aruncăm apa feartă și numai după aceea să-i pregătim, cum vrem.

Când cumpărăm sau culegem bureți, să grijim, ca ei să fie întregi, nevătămați, ear de ciuperci sau bureți prea bătrâni, umezi și stricați să ne ferim, căci acestia, chiar și dacă nu sunt veninoși, ne fac rău.

Stropitul coroanei pomilor. — În Franța s'au făcut experiențe cu stropirea deasă a coroanei pomilor roditori în zilele calduroase de vară, și s'a găsit că ea are o influență foarte bună asupra formei fructelor. Stropirea de sus se zice că este mult mai priincioasă, decât udarea la rădăcină. Căderea fructelor e împiedecată prin aceasta. Fructele se fac mai mari și chiar și multe insecte și vermuleți sunt gonite sau nimicite prin această stropire. Stropitorile sunt destul de estine azi, dar' chiar cu tulumbe (pușculițe) de soc se poate stropi, și munca nu va fi în zadar.

FELURIMI.

Când ne vom lumina? În „Drapelul” se publică următoarele adevăruri: Poporul român se va lumina:

1. Când în tot satul vor fi atâția învățatori, de câte-ori sunt câte 50 copii obligați a cerceta școala.

2. Când poporul se va lăsa de risipa ce-o face prin datinile, cari nu mai au rost în ziua de azi, ci va face jertfă pe altarul națiunii, ca să ne mântuim sufletul aici, în lumea asta, prin lumina minții, care este: Școala.

3. Când școala va fi lăsată să servească adevăratele interese ale poporului, în mijlocul căruia se află.

4. Când zala, care leagă școala de toate zilele cu viața omenească: Școala de repetiție, va fi organizată și se va ținea regulat.

5. Când celor ești din școala de repetiție le vom da — chiar în dar la început — cărți și foi, scrise la înțeles, din cari să vadă, cari sunt datorințele vieții sociale căreia aparțin, și că »nu numai cu pâne trăește omul«.

6. Când vom aduna poporul la conferențe, iarna, și-l vom sfătui despre tot ce nu-i bine, și despre tot ce-i bine.

7. Când vom avea învățatori harnici, plătiți omenește și regulat.

8. Când biserica va avea preoți de aur.

9. Când cei chemați a lumina poporul vor fi sprijiniți de societate, și

10. Când bunăînțelegerea va stăpâni preste cele zise.

G. B.

Dare de seamă și mulțumită publică.

Din Brad.

Pentru biserica noastră gr. cat. din Brad au contribuit următorii:

George Lazar 1 dol., Ioan N. Micu 50 c., Iosif Băra 50 c., Iosif N. Poșa, Iosif L. Hupa, Ioan I. Ianoș și Ioan Cercelu, fie care câte 25 c., din Sebeșiu-micu, Ioan Totanu 50 c. Sebeșiu-de-sus, Iosif Tătariu, Ioan Baciuc, Toader Manta, câte 25 c. și Ioan Rusu 50 c. toți din Craitalău, Nicolae Maierianu, Augustin Sișiea și Petru Tatu, câte 25 c. toți din Paloșiu, Niculae Posea, Toma V. Mihaiu, Adamu Băra și Maria A. Băra câte 50 c. toți din Sebeșiu-mic, Ioan Frățilă 10 c. Calvasăru, Nicolae Popa, Calvasăru, Toader Feheru, Bilocu și Ana Mediiianu, câte 20 c. Stibetu, Neghitu Luca 50 c. Avrigu, Petru Gugchia 25 c. Saschiz, Gant. Butrus 25 c. Cambridge-Ohio America, reposatul Anghel Posea, Dumitru Pipu, Ioan Pipu și Elisabeta Pipu, câte 50 c. Ioan Roman, toți din Sebeșiu-micu, Iosifu Guea și George Guea câte 25 c. toți din Vidra de-josu, Moise Silea 40 c. Ucea-de-sus, Toader Souleanu 25 c. Cucerdea, Teofil Manta 25 c. Craifalău, Iacob Lascu 20 c., Nicolae Rusu 15 c., Nicolae Aldea 15 c., Ilie Stanciu, Vasile Stanciu, Ioan Marton și Antonie Sisea, câte 25 c. toți din Paloși. Stefan Stoica 20 c. Rudoși. Dumitru Bojina, Ioan Bojina, Stoica Stefan, Cristo Donetu, Istașă Traicu, Stoico Levo, Lezovalo Traicu, Iovanu Cristo, Costea Ianaclii și Iovan Traicu, câte 10 c. toți Macedoneni, Moga Vasile, Petrescu Simionu și Dobrin George, câte 25 c., Vasilica Moga, 20 c. toți din Bobohalma, Pascu Mărza, Mihailțiu, Chirila Radu, Berghinu, Mirza Petru, Mihailțiu și Alexandru Feldioiu, câte 25 c. Sasaușiu, Moise Școrțe 50 c. Apoldu-micu, Ioan Popa 25 c. Apoldu-micu, Nicolae Simionu 25 c., Nicolae Isariie 50 c. și George Marcu 50 c., toți din Poiana-de-josu. Petru Rînchiuetu 25 c., Cîrna, Ioan Dicu 15 c. Sas-Sebeșiu. Alexandru Măica 25 c. Sasciori. Danila Chiau, Ilie Uoancea, Nicolae Părvu, Ioan Radu Ritivoiu, Mihaiu Vestemean, Vasile Stoisoru Marculescu și Ioan Tanasa Posea, câte 25 c., reposatu Savu Maierian 50 c., Dionise Chidu 25 c., reposatu Petru Stoisor 20 c., Ana P. Stoisor 10 c., Anghel Grigore 20 c. Danila Frațila 50 c., Ioan Hodoiaga 25 c., Toma Vestemean 25 c. Ioan Ritivoiu 50 c., Nicolae Costei, Ioan Filip și Nicolae Morari câte 25 c., Ioan Moscoviciu 50 c., Nicolae Olariu 25 c. și Nicolae Gulia 25 c., toți din Porcești, Adamu a. d. Roman 50 c., Ioan Zidariu 50 c., Danil Roman 20 c., Tordan Maierian 50 c., Vasile Vulc 25 c., Iosif I. Roman 10 c., Nicolae d. Roman 25 c., Ioan Stoica 25 c., Ioan Ana Posia 20 c., Anghiel Posia 25 c., Constandin Roman 55 c., Niculae Anghiel Posia 25 c., Ioan Candia 20 c., George Candia 20 c., Achim Moldovan 50 c., Simion Stoica 25 c., Ioan V. Vrasie 50 c., Vasile N. I. Ritivoiu 50 c., Iosif N. L. Ritivoiu 20 c. și Toma Moldovan 50 c., toți din Sebeșul-interior, Marcu Istrodie, Ilie Istrodie și Istratu Purece, toți din Porcești, George Stoica, câte 50 c., Costandin Stoica, Gligor Iacob 50 cenți, toți din Sebeșiu-inf., Niculae V. Doicanu, Also-Sebeș 50 c., Vasile Romcia, Besumbav 50 c., Davidu Romcia, 25 c., Aron Moisimu 50 c., Nicolae Costeiu 25 c. și Mașteiu Buta, toți din Porcești 50 c., Ioan T. Romanu, Also-Sebeș 50 c., Ioan Ghițașianu, Niculae Stoisor, Toma Poșia și Ioan Oancea câte 25 c., Niculae Oancea și Nicol. Frățilă câte 50 c., Ilie Stoisoru 20 c., Ioan

S. Marculescu 30 c., Nicolae Buta, Ioan Gulea și Achim Deneș câte 25 c., Ioan Purece, Ioan Greavu câte 50 c., Vasile Contora 20 c., Ioan Crăciun, Ilie Pîrvu și Sabastiean Filip câte 50 c., Mateiu Galea, Ioan Galea, r. Ana I. Crăciun, Iulian Andreiu, Vasile Cărpenean și Irimie Anghiel câte 25 c., George Cononelu 15 c., Andreiu Mușatu și Ioan Costeiu câte 25 c., Nicolae Andreiu 20 c., Toma Filip și Traian Filip câte 50 c., Ilie Buta 25 c., Avram Antonie, Vasile Dragomir, Vasile Istrate, Ioan Bradu câte 20 c., Ioan Costeiu 50 c., Andrei Simon și Andreiu Simon câte 25 c. și Achim Butu Creța, 50 c. toți din Porcești, Mateiu Papaeavu, Petru Ganea, Ioan Vulcan, Vasile Rujea, Nicolae Pîrvu și Nicolae Vașiu toți din Sâmbăta-de-sus câte 25 c., Samoila V. Muntean, Drăgușu, Ioan Stichirean și Mateiu Racu din Rucăr și Filaret Cădea, Corbi câte 20 c., Ioan Sarsama și George Sarsama din Viștea-de-sus câte 15 c., Ferru N. Ispasu, Sâmbăta-de-sus 25 c., Iacob Catoiu, Pierșanii 1 dol. Nicolae Solomon, Iașiu 15 c., Alecsa Stroia, Ludișoru, Marie Bădila, Poplaca, Ioan Bozanu, Drașovu și Nicolae Salanti, Cicu-mare câte 25 c., Timofie Robu, Uartia-de-jos 10 c., P. Gavozdea, Ocna-Sibiului 20 c., Ioan Țiaran, Hozman 20 c., Ioan Torcovan, Drăgușiu 10 c., Ioan Bucur, Cația 20 c., Andreiu Jaru, Ludișoru 20 c., Alcsandru Gabor, Voila 25 c., Nicolae Călin, Scoreiu 20 c., Ioan Bunea, Nou-rom. 25 c., N. N. Mircea, Cația 15 c., V. N. Mircea, Cația 10 c., Tanasă Bratu, Nou-rom. 25 c., Ioan Birsanu, Nou-rom. 10 c., Nicodim Marcu, Scoreiu 10 c., George Bratu, Nou-rom. 25 c., Simion Pampu, Scoreiu 10 c., Iordan Țiaroju, Bulgaria 25 c., Nicolae Hurubean, Veștem 1 d., Ferdinand Copl., Viștea-de-sus 25 c., George Biliboca, Drăgușiu 25 c., Vasile D. Lăluțiu, Beșumbav 20 c., Dionisă Fogoroșu, Drăguș 15 c., Vlasu I. Polmolea, Viștea-de-sus, George Sofonea, Drăguș, Ioan Banea, Cochiașu și Dănilă D. P. Viștea-de-sus câte 25 c., Mateiu I. Fogoroșu 10 c., Pătru Gabreanu, Marie I. Păparada și Vasile Haneș câte 15 c., Ioan Tataru 10 c., Leon Iorcovanu, toți din Drăguș 15 c., George Zaschiu, și George D. Ivan din Iașiu câte 25 c., Ioan Cornila, Sâmbăta-de-sus 10 c., George Opreș, Dridiș și George Halmaghii, Scoreiu câte 25 c., Matei Streza, Ioan Gorun, Ioan Opreș, Gavrilu Streja și Zevedeu Opreș, toți din Dridiș, câte 10 c., Nicolae Rucărean, Scoreiu și Maniu Dragota, Găinariu câte 20 c., Ioan Murarescu și Ioan Borzea din Scoreiu, Nicolae Inachiie, Vlădeni, Ghiorfii Ferent, Sâmbăta-de-jos și Ioan N. Vulcu, Scoreiu câte 25 cenți.

(Va urma.)

NOUȚĂȚI.

Convocare. Secțiunile științifice-literare ale »Asociațiunii« sunt convocate în ședință plenară ordinară pe Sâmbătă 1/14 Iulie a. c. în sala de ședințe a »Asociațiunii« (Sibiu, Str. Morii Nr. 6.)

Impotriva Țarului. Dacă viața Țarului e amenințată mereu pe uscat, în palatele lui, cari sunt păzite strajnic, pe apă era cu totul altcum. Când Țarul pleca pe mare, era sigur în iachtul său. Acum însă și pe apă îl urmăresc dușmanii. În golful finnic s'a văzut un vapor suspect, care a străbătut marea pe acolo, pe unde vara obicinuește a petrece Țarul. Un vapor a descoperit o mină, care probabil a fost pusă pentru iachtul Țarului, să-l arunce în aer.

Indată ce s'a știut aceste la curte, Țarul a abzis anul acesta de-a face excursii pe mare. Așa spune o veste din S. Petersburg.

Foc la expoziție. În pavilionul ungu-resc dela expoziția din București s'a iscat foc. A ars un perete lateral și obiectele de pe el. Pagubele sunt câteva mii de cor. Focul a fost stins în curând.

Vifor și ruptură de nor. Vineri seara a fost un vifor mare prin comitatul Hunedoarei. În comuna Cib a fost o uriașă ruptură de nor cu vânt. Păraiele au năpădit satul și au nimicuit sămănăturile. S'au nimicuit vre-o 35 de case și s'au înecat 3 oameni și multe animale.

Dela alegeri. Tribunalul din Deva pedepsise pe preoții Ioan Moța din Orăștie și Simion Săcărea din Jibot cu câte 14 zile închisoare și 50 cor. în bani, apoi pierderea drepturilor politice pe un an, pentru-că ar fi ținut cuvântări politice în biserică pe vremea alegerilor. Făcându-se recurs, Curia a întărit aceasta osândă.

Locuitorii și cheltuielile militare. Eată câți locuitori au deosebitele țări și cât cheltuie ele pentru susținerea armatelor: Rusia are 130 milioane locuitori și cheltuie 980 mil. de franci pe an; Germania 56 milioane loc. și 880 mil. spese; Austro-Ungaria 45 mil. loc. și 420 mil. franci spese; Franța are 38½ mil. loc. și spese cu armata 940 mil. franci. Italia 32½ mil. locuitori și 290 mil. franci. Aceste sunt cele mai mari puteri ale Europei. Față de ele România are 6¼ mil. loc. și cheltuie pentru armată 40 mil. franci.

Kuropatkin despre război. Fostul comandant al oștirii rusești din Asia în războiul cu Japonzii, generalul Kuropatkin, a scos în tipar o carte despre războiul ruso-japonez. În ea arată cauzele pentru cari a fost bătută armata rusească, ear' despre el arată cu documente și telegrame, că pe câmpul de război n'a putut lucra de sine stătător, primind într-una porunci din S. Petersburg.

Pod rupt În satul Gaborian (comit. Bihor) s'a rupt podul de lemn făcut acum 8 ani preste riul Berettyó. El avea o lungime de 60 m. Când podul s'a ruinat tocmai trecea pe el un copil, care mâna o ciurdă de porci. Copilul a murit și porcii s'au înecat în apă.

Mulțămite. Biblioteca Reuniunii noastre s'a înmulțit în timpul din urmă cu următoarele cărți dăruite și anume: dl asesor conzistorial Moise Lazar a dăruit »Bibliothek der Unterhaltung und des Wissens« pe anii 1881, 1882, 1883, 1884 și 1886, cum și alte 6 cărți în limba germană; referentul conzistorial dl Petru Cioara »Tribuna« pe anii 1885, 1886 și 1887; Dl Dr. At. Marienescu, membru al »Academiei Române«: »Cu paloșul«, poveste vitejească, »Chipuri și graiuri« din Bucovina, »Robinson în teara românească«, Povestiri din copilărie, Notițe despre Bucovina, Dela hotară, Naționalitatea de Nordau, Niță Painjen, monolog de Bradiceanu, Poezii noue, de Zamfirescu, Merinde dela școală, de Dr. G. Popa. Parapleul sf. Petru, Pribeag, de I. I. Schiopul, Oare de petrecere, Cântece nr. 2 și 3 din bibl. »Floare albastră«, Quatrene, epigrame humoristice, Regulament de serviciu militar, Carte de instrucțiune militară și în fine onor. redacție a »Telegrafului Român«: Crestomație pentru toți Români, de G. Coșbuc, Ioan Botezătoriu, Novele și Schițe, de I. Pop-Reteganul, Studiu din istoria dreptului roman, Floricele de câmp, D. putații nostri, — cărora îndreznim a le adu e cele mai sincere mulțămite ale Reuniunii noastre. Sibiu, 25 Iunie 1906. Victor Tordășianu prez. Stefan Duca notar.

— Ne împlinim plăcuta datorință de a exprima și pe această cale adânc simțita mulțămite și recunoștință a Reuniunii noastre agricole onorabilei direcțiuni a Institutului de credit și economii »Albina« cum și adunării generale a acesteia pentru ajutorul de 200 cor., votat pe anul curent. Sibiu 20 Iunie 1906. Comitetul central al »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu«. Pantaleon Lucașu, prez. Victor Tordășianu, secretar.

Scalde. O scaldă caldă cu borax-imperial este foarte de recomandat pentru oameni mari și copii, atât în privința igienică, cât și cosmetică. Calitățile antiseptice și înalbitoare ale boraxului imperial es în deosebi la iveală cu acest prilej.

Școala de fete din Sibiu. A apărut: Anuarul școlii civile de fete cu internat și drept de publicitate a »Asociațiunii« din Sibiu, pe anul școlar 1905/6 publicat de Dr. Vasile Bologa, director. Cuprinsul e: Emi-nescu ca pedagog de Dr. Ioan Borcea și știri școlare. Din aceste aflăm, că la școală au fost aplicați 5 profesori, 2 catecheți și 9 instructori. Numărul elevelor a fost 68.)

Aviz. Onorații dni preoți, cari ar dori să procure în timpul vacanțelor de vară cartea noastră de predici »Mântuieșteți sufletul« sunt poțiti să se adreseze »Societății de lectură Inocențiu Micu Clain« în Blaj (Balázsfalva). Prețul acestei cărți ce se extinde pe 600 pag. e 4 cor. 50 + 30 bani porto, care se poate trimite înainte prin mandat postal. Din Blaj se va face expediția în fiecare săptămână de doue ori. Cergăul mare, la 6 Iulie 1906. Septimiu Popa, prezidentul societății I. M. Clain.

Cât serie un redactor. Unul dintre membrii redacției »Tribunei« din Arad și-a luat osteneala să socotească cât scrie un redactor A luat luna Iunie și a aflat că prim-redactorul a scris 4200 șire tipărite, ceilalți doi redactori, fiecare câte 4800 șire, iar' al patrulea însărcinat și cu corectura a scris 2000 șire. Luând media de 4000 șire la lună, ar' fi la an 48 mii șire, ceea ce ar da un volum de 1066 pagini.

Apel Domnii acționari ai cassei de economii societate pe acțiuni »Turnu-Roșu«, cari nu și-au achitat încă toate ratele de acțiuni, sunt provocați prin aceasta a și îndeplini obligămintele în această privință, cu atât mai vartos, cu cât în cazul contrar față de dănișii se vor aplica dispozițiile statutare din vigoare. Boița, la 5 Iulie 1906. Pentru direcțiune. Ioan Druhora.

Slovacl pedepsii. Asemenea. Românilor și Slovaci sunt pedepsiți pentru ținuta lor la alegeri. Astfel primpretorul din Verbo a pedepsit pentru așitare la alegeri pe preotul Bodiczky la 10 zile închisoare și 150 cor. pedeapsă în bani, pe 5 locuitori din Poldkylava la câte 100 cor. amendă, iar solgăbirăul din Miava a pedepsit pe 7 locuitori din Brezova la câte 10 zile închisoare și câte 150 cor. amendă.

— Statul e mântuit acum!

Esamen de notari. În anul curent la cursul administrativ din Oșorhei, au depus examenul cu succes bun și următorii 13 români: George Branște (Toarcia), Nicolae Dan, (Zernești), Luca Feldrihan (Năsăud), Iosif Flutur (Körösszeg), Ioan Ilie (Zernești), Victor Iosof (Galiș), Iacob Oratie (Zernești), Valeriu Pop (Hașag), Eugen Poparadu (Făgăraș), Ioan Posmușian (Ragla), Ioan Șiandru (Viștea-inf.) Olimpiu Stan (Gârbova inf.) și Ion Vișa (Șeica-mare).

Din America. Din Ilasco Mo ni se scrie că acolo este o fabrică de cement și se află la ea un număr mare de lucrători, cari însă, sunt mereu incunjuțați de primejdii. Câți-va inși, cari lucrau la un tunel strîmt, erau să fie turtiți de o lespede de peatră. Când au observat căderea lespezii, toți au sărit în afară, dar' George Stoican din Magu a fost zdrobit de lespede și a murit. Au rămas de el o veduvă cu doi copii mici. Tot în acest tunel a fost omonit George Halbrig din Laz și alții au fost greu răniți, ear' George Maier din Dobra, care nu demult a mers la America, s'a nădușit de praful greu de cement într'un scoc, ce trebuia curățit. De el a rămas trei orfani și văduva.

Dzeu să-i odichnească în pace pe toți aceștia în pământul strein.

O instalare de canonic. De pe Tërnavne ni-së scrie: In 7 Iulie c. aflându-më în Blaj am fost martor ocular la actul înălțator sëvârșit de I. P. S. D. metropolit Mihályi, prin care a instalat de canonic pe vrednicul director preparandial George Muntean, care timp de 38 ani a fost și este sufletul instrucțiunii și primul stegar între stegarii culturai poporului.

Incât cunosc eu clerul archidiecezei Blajului, o alegere mai nimerită nu s'ar fi putut face, căci, dacă grele sunt toate oficiile, apoi cel mai greu este oficiul de dascâl, pe care cu atâta vrednicie l-a purtat iubitul nostru director. Cu mare bucurie am ascultat cuvintele elogiase ale Exelenției sale adresate noului canonic pe tema, că la treapta aceasta l-a ridicat serviciile aduse archidiecezei pe terenul instrucțiunii populare.

M'am depărtat din Blaj cu mare mângâiere în suflet și zic, că onoare Exelenției Sale I. P. S. D. Metropolit Dr. V. Mihályi și înțeleptului Capitlu, care ridicând pe părintele nostru, ne-a ridicat pe noi, fii lui, învățătoria archidiecezei. — Un dascâl dela sate.

Impăratul Wilhelm — moș. Soția moștenitorului tronului german a născut săptămâna trecută un fecior. Astfel împăratul german Wilhelm a devenit moș sau bunic.

Cununie. Veronica Gulyas și Gregoriu Rus își serbează cununia în 22 Iulie n. la 3 oare d. a. în biserica gr.-cat. din Tiriam (Mezőterem).

Starea sămănăturilor. După rapoartele sosite la minister starea sămănăturilor a fost cu 1 Iulie următoarea:

Dintre bucate mai bine stau spicoasele, cari vor da roadă bună, afară de ovăs, care ici-colea e mai șlăbuș. În părțile mai călduroase ale țerii s'a început secerea.

După calculațiile făcute la minister în țara întreagă va da roadă:

Grâul 46.15 milioane măji metrice			
săcara 12.73	>	>	>
orzul 13.25	>	>	>
ovăsul 11.64	>	>	>

Cucuruzul s'a tocmit în urma căldurilor din urmă; e în stare mulțumitoare.

Cartofii și legumile se desvoaltă frumos, curechiul (varza) însă a fost în unele părți stricată de omide. Napii vor da roadă bună. Cositura trifoiului și luțernei a fost mult stricată de ploii; a doua cositură va fi mai bună.

Facerea fânului din livezi — afară de ținuturile muntoase — este pe sfârșite. Rezultatul este bun, — dar în urma timpului ploios mult fân este slab și o parte s'a stricat. Otava se desvoaltă bine; are însă trebuință de ploaie. Aceeaș se poate zice și despre pășuni.

Pomii promet în general roadă bună. A fost roadă bogată de cireșe, de vișine și perseci vâratice. Nucii, perii și îndeosebi merii promet în cele mai multe regiuni roadă bună.

Pentru desvoltarea strugurilor timpul a fost foarte priincios. În cele mai multe părți se așteaptă un rezultat mijlociu, în parte bun mijlociu, iar în altele bun. În multe locuri filoxera a cauzat pagube însemnate în viile vechi.

Nou avocat. Dl Dr. Ioan Oltean și-a deschis cancelarie advocațională în Mureș-Ludoș. Atragem luarea aminte a poporului nostru din acele părți asupra noului avocat.

O nouă patriarhie. Din Petersburg se scrie, că sinodul bisericei rusești a hotărât de curând să restituie patriarhia Rusiei și să aleagă patriarh. Cum e știut, patriarhia Rusiei a fost stearsă de țarul Petru cel mare și de atunci țarii erau capii sau patriarhii și ai bisericei rusești. Acum, după 200 de ani se va restatornici starea de mai nainte.

Fruște indice pentru culină. Țerile de pe la marea sudică au căpătat în timpul mai nou cea mai mare însemnătate pentru nutrire noastră, în deosebi de când cu ri-

dicare fabricei de mijloace nutritive Ceres, în Aussig pe Elba.

Aceasta întreprindere cumpără în acel ținut cu deosebire nuci cocos, cari sunt transportate cu năile pe Elba pe la Hamburg.

Nucile, în stare proaspătă uscate la soare, se spală cu îngrijire în instalații anume construite și se tescuiesc ușor. Acest prim ulei fin se mai curăță odată și din acest product curat, fără nici nu amestec, se prepară unsoarea Ceres pentru mâncări, care acum se folosește atât de mult în culina noastră.

La unsoarea Ceres nu se folosește nici un fel de ulei importat.

Circular. Având în vedere, că concesiunea acordată Asociațiunii noastre de dl Ministru r. u. de interne cu ordinațiunea Nr. 22,280 III c. din 2 Iunie 1905 în scopul de a colecta contribuiri pentru fondul Muzeului istoric și etnografic din Sibiu, a expirat la 2 Iunie a. c., și că Comitetul central în sensul ordinațiunii amintite, este dator a da seamă organelor statului despre rezultatul colectei, — ne luăm voia a ne adresa cătră toți aceia cari au primit liste de subscripțiune și până astăzi nu ni-le-au înapoiat, să binevoiască a retrimite coalele de subscripțiune împreună cu sumele ce eventual le-au colectat, la adresa »Asociațiunii« (Sibiu str. Morii 6) cel mult până la 15 Iulie st. n. 1906.

Spre a evita eventuale conflicte cu organele statului, accentuăm că de aici înainte, fiind terminul concesiunii expirat, circulara listelor trebuie sistată, deoarece în caz contrar colectanții s'ar expune unei pedepse polițiale.

Se înțelege însă, că și după sistarea colectei »Asociațiunea« este în drept a primi orice donațiune benevolă în bani sau obiecte pentru Muzeu. Asemenea donațiuni sunt a se trimite direct la Biroul central al »Asociațiunii« în Sibiu. Sibiu, 2 Iulie 1906. Preziđiul »Asociațiunii« : Șuluțu.

Strigătul des al copiller miel, desteptarea lor repentină, cum și alte stări bolnăvicioase sunt, după consilierul de sanatate Dr. A. Lutze nu arareori efectele ulterioar, dacă mamele cari laptează sau doicele iau cafeaua de boane, care este foarte irititoare. Aceasta o știu foarte puține și de aceea le facem atente la aceasta cauză. Prin un adaos cu prisos din cafeaua maț-Kneipp a lui Kathreiner cafeaua devine nu numai mai bună, și mai plăcută, ci se delătură aproape total și însușiile stricătioase ale cafelei doane. Pentru mame și doice ar fi de preferit să ia cafeaua maț-Kneipp a lui Katreiner de tot pură, care promovează sănătatea, e nutritivă și produce sânge și prin gustul său aromatic, asemenea cafelei prieste gustului foarte bine. Băiații în general se nu se mai dedea la nici o altă cafea. Să folosim deci întodeuna numai veritabilul Kathreiner în pachiete originale închise, cari singure oferă garanța curățeniei și a și se fim atenți la marca de scutire »Preotul Kneipp.«

Caz de moarte. Cu inima înfrântă de durere aducem la cunoștință trecerea la cele eterne a prea iubitei noastre soții, respective mame, sore și soacre Milița Iovescu născută Vedrilla, întemplată după scurte suferințe Joi în 5 Iulie a. c. la 2 oare după ameazi în al 68 an al etății.

Rămășițele pămentești ale adormitei în Domnul s'au așezat spre vecinică odihnă Vineri în 6 Iulie în cimiterul gr.-or. rom. din Caransebeș — Calina Dimitrievici n. Iovescu, Greogor Iovescu, căpitan imp. și reg., Iuliana Iovescu, Eugenia Tordășlanu n. Iovescu fii și fiice, Paul Iovescu, cassar la Com. de avere, soț Nicolae Dimitrievici, funcționar la c. f. r. Victor Tordășianu, așesor cosistorial, gineri, cum și alte rudenii.

Grigiți de copil. Fetița de 3 ani alui Petru Cozma din Feneșul săsesc ducându-să la scaldat cu alți copii, a căzut în Someș și s'a înecat. Ea a fost găsită de cătră un om — acățată la rădăcina unei sălcii.

La dame distinse, cum și la femeile cele mai simple e de-o potrivă de importanță, ba e de lipsă, ca la îngrijirea pielei obrazului să grijască cu deosebire, ca să nu folosească mijloace de frumsețe pregătite din materii stricătioase. Ca să încunjurăm aceasta, să cumpărăm lapte de crastaveți al lui Balassa, se poate căpăta în ori-care farmacie mai mare, sticla cu 2 cor. care e de tot liber de ori-ce mijloc cu efect stricătios și ține totdeauna pielea obrazului proaspătă și vioaie. Delătură bubițele, petele de ficat, bubele deja după 2—3 ungeri. Este neîncunjurat de lipsă pentru toate damele. Pe postă o trimite farmacia Balassa K. Budapesta — Erzsébetfalva. Să poate căpăta în Sibiu la farmacia I. C. Molnár. 52 2—2

Numeroase cazuri de otrăvire se nase dn constipație. Fiecare persoană, care suferă de scaun neregulat, vërtos, adună în intestine necurățenii, cari constau din resturi de nutremânt semi-putrede și cari corump și discompun sângele. În apa minerală amară »Franz Iosif« este dat omenimii un product natural de lacsare, care se poate numi un mijloc ideal de lacsare, căci se poate lua an de an, fără să-și pearză efectul și fără a îngreua stomacul și intestinale.

Scrisori nenumărate de recunostință, între cari de la cei mai escelenți medici, documentează acest adevăr.

Să se ceară deci în farmacii, drogherii și neguțătorii de ape minerale espres »Apă amară Franz Iosif«.

Produțiuni și petreceri.

In Agârbiciu.

Tinerimea română din Turda și jur va aranja Duminecă în 15 Iulie n. în localul școlii din Agârbiciu, cu ocașiunea adunării generale a despărțământului XXIII. »Turda« al Asociațiunii, o petrecere de vară. Venitul curat e destinat bibliotecii populare, ce se va înființa în Agârbiciu.

In Brad.

Meseriașii români din Brad aranjează o petrecere de vară Duminecă în 2/15 Iulie 1906. Venitul curat e destinat pentru sporirea »Fondului pentru ajutorarea învățăcelor și sodalilor români« din Brad.

Să poate căpăta în tot locul

Kalodont

68 18—42 a lui Sarg

cremă de dinți neîncunjurat de lipsă, păstrează dinții curați, albi și sănătoși.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRAȚIEI.

Abon. Nr. 5011. (Cet) Școala începe în 1 Sept. Despre tacse etc. vom da în curând o publicare.

Ab. Nr. 932. (Anin). Pentru bibliotecă fi cu răbdare până se tipărește; foaia noi o trimitem regulat. Buenos-Ayres. Vas. Mar. a trimis 5 cor. 50 fil. abon. pe 1/2 an. Pentru Călinar n'a trimis, acum nici nu mai avem.

O oale gr.-cat Ceea-ce scrii dta nu e raspuns. Scrie mai la înțeleș.

I. P. în Com. Inf. Scrie raspuns, căci nu hotărăște că cine a scris, ci ce a scris.

Gh. Gh. P. în P. sâr. Abonamentul vë expiră acum. Trimiteți pe 1/2 a doua a anului 2 cor. 20 bani. Fără bani nu puten trimite.

N. N. în Arm. E urit ce a facut inv. Teod. S. de acolo, dar sîți mulțumiți, că a fost pedepsit la jud. Noi nu publicăm, fiind afacere privată.

Mal mulți. Articollii vor urma în nr.ii viitorii-

Proprietar, editor și redactor responsabil!

Silvestru Moldovan

Tiparul »Tipografiei« Henric Maltreș,

Yranz Josef

Apa amară este singurul mijloc natural de laxat, plăcut de luat.

45 11—25

Numai pe timp scurt.

Sibiiu, pe piața Hermann

În o hală de proiecțiune, construită anume spre acest scop și provăzută cu cel mai mare confort posibil. — Cea mai însemnată întreprindere de acest gen, prin un locomobil-dinamo propriu cu vapor, iluminată electric grandios:

Elektro-Bioscopul lui Lifka

(Cinematograf perfecționat)

TEATRU

pentru fotografii vii în cea mai mare perfecțiune. Distins cu „Premiul cel mare“ la expoziția universală din Paris 1900 și Saint-Louis 904. — Presentat pretotindenea cu cel mai mare succes.

Tot a doua zi program de tot nou. — — — — —

Schimbări de program rezervate.

Reprezentări zilnic la 7, 8 și 9 ore seara; în Duminică și sărbători la 4, 5, 6, 7, 8, 9 și 10 ore seara.

PREȚUL LOCURILOR:

Locul I. 80 fileri, locul II. 60 fileri, locul III. 30 fil. Copii sub 10 ani plătesc jumătate din preț. Copii și soldați dela sergent în jos la locul III. 20 fileri.

Programa gratis. — — — — —

Cu distinsă stimă

Ernestina Lifka
proprietară.

146 2—4

Inseratele

numai atunci au valoare mare, dacă se răspândesc pretotindenea, în toate țările, în toate cercurile sociale. Pentru acest scop se oferă îndeosebi inserarea în »CĂLINDARUL POPORULUI«.

Informații se dau și comande se primesc în administrația »FOII POPORULUI«.

DORNA

In Carpații Bucovinei

stație a căilor ferate, situată la confluența Dornei și Bistriței-aurie, 14 ore depărtare dela București și 11 ore depărtare dela Liiov.

Palate monumentale de cură, apaducte din izvoare alpine, canalizație, lumină electrică, cale pentru biciclete, de două-ori pe zi concerte ale muzicii militare dela regimentul din Bistrița, excursiuni în România, Transilvania și Ungaria apropiată cu trăsura, călare și plute. Succese splendide la boala de nervi, boala femeștii și cele de inimă, la anemie, arterioscleroză și exodate. Prospekte gratis. Informațiuni medicale se pot lua la medicul stabilimentului de băi cons. imp. Dr. Arthur Loebel.

112 10—15

Kaiser-Borax

97 2—5

Pentru îngrijirea frumuseții și sănătății.

Boraxul-Imperial împrumută pielii gingașie și vioiciune, o face albă, este escelent pentru îngrijirea gurii și a dinților, ofere mari ușurări la catar și răgușală. Kaiser-Boraxul face moale ori-ce apă și este mijlocul cel mai bun pentru curățirea pielii. Precauțiune la cumpărare! Numai veritabil în cartoane roșii, cu 15, 30 și 75 fileri, cu instrucție amănunțită. Nici-când desfăcut!

Singurul fabricant pentru Austro-Ungaria: GOTTLEB VOITH, VIENA III/1.

Buhe vii (Uhu)

râși, urși, lupi, mâțe seltbatice, vidre, vezuri, dropii mari, vulturi, bătlani, corbi, potârnicchi, ulii de găini cumpără întotdeauna

Ioan Schmidt
în Sibiiu (Nagyszeben)
Strada Șerpilor (Schlangengasse) Nr. 5.
148 2—3

Vin de masă escelent

la cumpărare de cel puțin 50 de litre, litra cu 32 fil. oferă 140 4—10

negustoria de vin

IOSIF SCHULTZ

Sibiiu, strada Urezului 20.

Credit personal!

Cu sau fără garanți pentru oficeri, preoți, oficiali de curte, de stat și privați, învățători, comercianți, industriași, aplicați la comerț, dame cu drept de pensie și privați de ori-ce fel pe 1/4—25 ani contra replătirei lunare, 1/4, 1/2 sau de un an, prin care de amortizează capitalul și interesele totodată.

Specialitate: Credit personal în înțelesul anchetei Paris-Vienză (Capitalizarea salariului).

4%! **4%!** **4%!** **4%!**

Credit real!

dela 30 cor. însus pe locul I, II. sau III. pentru proprietari de realități, cum moșii, chirii, case de provincie, vile, fabrici, scalde, mori, izvoare minerale și altele, cariere de peatră și ori-ce soi de nemșcătoare până la 3/4 parte a valorii de prețuire.

Credite de edificare!

Pe edificii de ori-ce soi în 2—3 rate, după-cum a progresat zidirea.

Couvertire de datorii de bancă și private!

Cambii și reescompt și schimb de acceptate pentru comercianți!

Noi pregătim și financiarisăm planuri despre întreprinderi nou creiânde. Preluăm aprobări tehnice și geologice prin pricepători jurați! Ne ocupăm cu schimbarea de întreprinderi esistente în societăți pe acții!

Foarte reel! Repede! Discret prin institute de rangul prim din țară și franco-engeze.

Prima referențe.

Cereți prospect! — Rugăm marcă de postă retour!

151 1—15

MELLER L. EGYED

Budapesta, V. Koháry-utca 19/B.

Frasă conducătoare: Fiecare bucată de săpun cu numele »Schicht« e garantată curată și liberă de ori-ce părți constitutive stricicioase.

Săpun-Schicht

(Săpun cu semnul „cerb“ sau „cheie“)

este cel mai bun și în folosință cel mai ieftin, pentru toate rufele și pentru orice metodă de spălat.

Garanță: 25.000 cor. plătește firma George Schicht în Aussig ori-cui, care va dovedi, că săpunul ei cu numele »Schicht« conține ori-ce amestec stricicios.

96 b 3—

Cunoscuta hârtie de cigarete egipteană universală

AIDA

(Yergé-Combustible)

Deposit pentru Sibiu la Domnul:

CAROL ALBRECHT.

Strada Ocnei.

136 4-26

„Tipografia“ **HENRIC MELTZER, Sibiu.**

P. T.

Am onoare a face cunoscut onor. public, că preiau și duc în deplinire ca specialist și cu prețuri solide și reale tot felul de lucrări aparținătoare

specialității tipografice,

cum sunt:

tipărire de cărți, ziare, placate, circulare, ori-ce-fel de bilete, tot soiul de tipărituri și lucrări de accidente

in ori-ce culoare.

In urma unei praxe de mai mulți ani, sunt în stare a ținea concurența cu ori-care tipografie, și rog onor. public la trebuință a onora cu comande tipografia mea.

Prețuri corespunzătoare.

Recomandându-mă în bunăvoința onor. public românesc, semnez

Cu deosebită stimă **HENRIC MELTZER**

Sibiu, str. Măcelarilor 12.

Un taur

de rasă »Schweizer« curat, de 2 ani și doi viței de 3 luni, se află de vânzare.

Informațiuni mai de aproape la redacția »Foi Poporului«. 147 2-3

Scalda Ocna-Sibiului

(Vizakna)

restaurantul grădina Schuller

zilnic concert a renumitelor capele

Trutz Elek din Szarvas.

138 5-

Culină escelentă, bere de Steinbruch și Boek, întotdeauna proaspătă, cum și vinuri naturale curate.

Nu numai se cetim

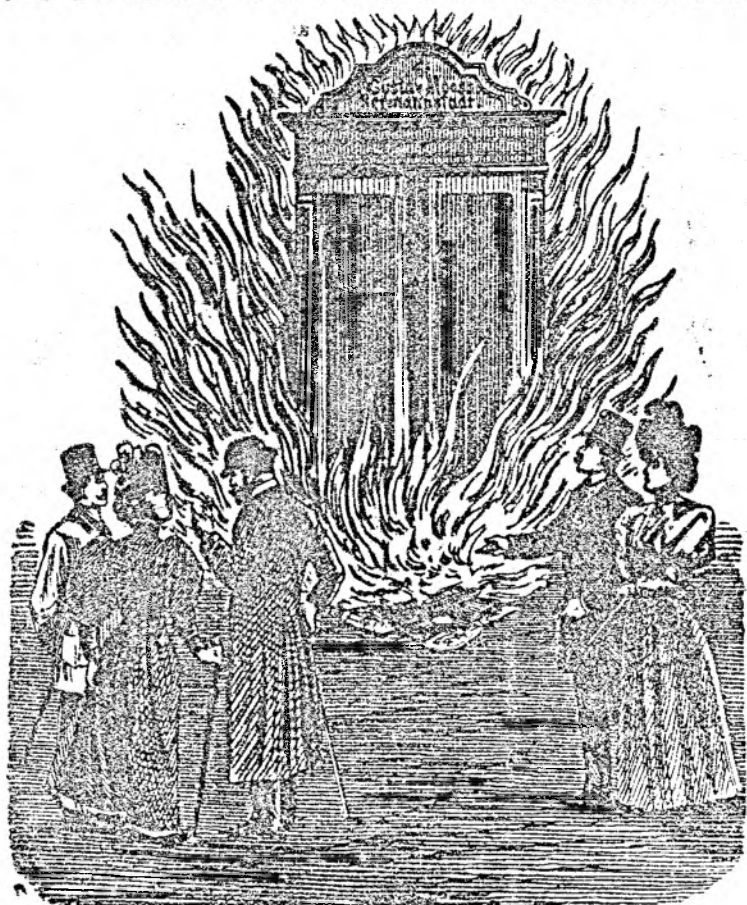
ci trebuie să și probăm

săpunul de lapte de crin Steekenpferd

dovedit de bun, medicinal, de Bergmann & Co., Drezda și Teschen a/E. mai înainte săpun de lapte de crin al lui Bergmann (marca 2 băieși) ca se avem un teint alb și liber de pistrui, cum și o culoare delicată a feții.

Se află bucată cu 80 fileri în Sibiu la:

Farmacile la »Urs«, Piața-mică, A. Rummler, str. Turnului. C. Müller, Piața-mare, drogh. Carol Morscher, str. Cisnădiei, I. B. Misselbacher sen., Piața-mare, Gustav Meltzer, str. Cisnădiei, str. Gușteritei, Piața-mică, Prima fabrică ard. de lumini de stearin, str. Cisnădiei, Carol Arz, str. Cisnădiei; mai departe în Sighișoara la: farmacia Lingner, I. B. Misselbacher. 86 15 -50

Fabrică de casse.

Subscrisul îmi iau voie a face atent p. t. publicul meu la

cassele sigure de foc și spargere,

cari se fac în fabrica mea. La mine se fac casse numai din material bun și tare. De aceea rog cu deosebire on. public, care caută casse, să binevoască a fi cu atențiune în lista prețurilor la greutatea și măsura indicată pentru-ca privindu-le numai pe din afară se nu confundă cu alte casse ce obvin în comerț, făcute din material slab și ușor.

În fabrica mea se pregătesc (la comandă, după măsură, cu prețuri ieftine) casse și tresort — e panțerate din oțel absolut imposibile de a le găuri.

Pentru biserică și comune casse după înțelegere cu plătire în rate.

Lista prețurilor gratis și franco

Instalare de lumină Atycelen.

Gustav Moess,

25 15-

fabrică de casse în Sibiu,
strada Poplăceli-mare Nr. 8.

Un pădurar esaminat,

cu bune certificate, caută ocupațiune în Transilvania sau România. 149 1-2

Doritorii au a se adresa în **Lissa** (com. Făgăraș) la **IACOB MORARIU**; pricepe bine și agricultura, a fost în România ca îngrijitor de moșie la colonelul Budișteanu.

Avis!

Neguțatorie rom. în M.-Uioara.

Frați Români! Cu durere trebuie să public, că deși în Uioara-de-Murș nu aveți decât numai **un singur neguțator român**, care e gata să vă servească cu de ce aveți lipsă, precum șpecerie, coloniale, manufactură, modă de dame și domni, pânzării și cu un cuvânt toate celea, și pe lângă același preț ca și în alte prăvălii — totuși voi vă abateți dela el, și în cele mai multe casuri vă duceți la jidovi și cumpărați marfa dela ei, poate cu mult mai scumpă ca dela acela, care e de un neam și de o lege cu voi.

Frați Români! aduceți-vă aminte că o națiune numai atunci poate înainta, când toți ținem unul cu altul umăr la umăr.

De aceea fraților îndemnați-vă unul pe altul și spriginiți mai bine și cu mai multă dragoste pe unicul vostru neguțator român, care vă stă gata cu ori-ce fel de marfă, de care aveți lipsă și cu prețuri mai moderate ca la altul de altă lege.

Sperând că pe viitor mă veți cerceta mai des, mă subscriu al d-voastre cu dragoste bărbătească

Augustin N. Moga
neguțator, M.-Uioara.

141 3-3

Învățacel de boltă.

Se caută un învățacel de boltă, din casă bună, cu 1-2 cl. gimnaziale și se știe și limba maghiară. Doritorii să se adreseze la **Ioan Breaz**, comerciant în **Săsciori** (Szászcsor, com. Sibiu). 144 3-3

Cărți postale ilustrate cu

Sport _____

Flori _____

Artistice _____

Peisage _____

Porturi populare _____

și

Cărți postale umoristice

în asortiment foarte bogat.

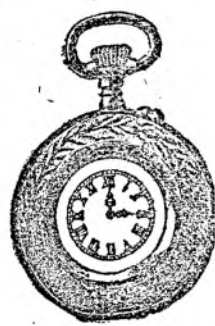
Tipografia MELTZER

SIBIU

Strada Măcelarilor Nr. 12.

Revizătorii capătă rabat.

Pentru tipar responsabil Henric Meltzer.

IULIU ERÖS

Sibiu

Strada Cisnădiei Nr. 3

recomandă **novități în oroloage, juvaere, articli de aur și argint**

Preț-curante ilustrate la dorință, gratis și franco.

Zilnic deschis dela 7¹/₂ ore dimineața până la 12¹/₂ ore la amezzi și dela 2 ore după amezzi până la 7¹/₂ ore seara. Dumineca numai până la 10 ore înainte de prânz. 150 1-1

Inele-patent pentru ochii de găină,

americane

129 4-6

a'le lui Cook & Johnson

(scutite prin lege)

sunt azi **unicul** mijloc, care delătură **numai decât** durerea și **depărtează sigur ori-ce** ochiu de găină.

Azi cel mai bun mijloc din lume.

— — — — 1 bucată 10 fileri, 6 bucați 1 cor. — — — —

Să capătă în fiecare farmacie și drogherii medicinale. — Depou principal »La Samariteanul« Graz,

Grand Prix expoziția universală Paris 1900.

Praf de Korneuburg al lui KWIZDA pentru nutrirea vitelor, mijloc dietetic pentru cai, vite cornute și oi.

Prețul:

1 șatulă cor. 1.40, 1/2 șatulă cor. —.70.

De preste 50 ani în folosință în cele mai multe grajduri în lipsă de poftă de mâncare, mistuire slabă, spre îmbunătățirea laptelui și înmulțirea adundanței laptelui la vaci.

Veritabil numai cu marca de scutire aci alăturată. Preț-curanturi ilustrate gratis și franco, prin depositul principal

Francisc Ioan Kwizda

furnisor de curte c. și reg. austro-ungar, reg. român și princ. bulgar. Farmacist cercual, Korneuburg lângă Viena. 84 II. 6-25

Institut indigen. — Banca de asigurare

„TRANSILVANIA“

din Sibiu

17 32-52

— Intemeiată la anul 1868 —

în Sibiu, strada Cisnădiei nrul 5 (edificiile proprii), asigurază în cele mai avantajoase condiții:

contra pericolului de incendiu și esplosiune, edificii de ori-ce fel, mobile, mărfuri, vite, nutrețuri și alte produse economice etc.

asupra vieții omului

în toate combinațiile, capitale pentru casul morții și cu termen fix, asigurări de copii, de studii, de zestre, rente pe viața întreagă etc. etc.

Asigurări populare fără cercetare medicală

Asigurări pe spese de înmormântare cu solvirea imediată a capitalului.

Valori asigurate contra incendiului: 90,981.088 coroane. Capitale asigurate asupra vieții: 9,125.898 coroane

Dela întemeiere institutul a solvit:

pentru despăg. de incendii 4,077.718 75 c. pentru capitale asig. pe viață 8,568.863-37 c.

Oferte și ori-ce informațiuni se pot primi dela:

Direcțiunea în Sibiu, str. Cisnădiei nr. 5 etagiu I., curtea I., și prin agenturile principale din Arad, Brașov, Bistrița și Cluj, precum și dela subagenții din toate comunele mai mari.

Tusa, îmbolnăvirile de catar, durerea de piept, îmbăloșirea, asudatul de noapte, horcăitul, sunt adese-ori presemnele celui mai periculos dușman al sănătății noastre, al infircoșatei

tuberculose!

Trebue să stirpim reul în germine, și dacă el s'a ivit, trebue să ne dăm silința cu atât mai mult a-l înfrânge, spre acest scop servește

Tuberinul lui Halapi

distins la expoziția engleză cu medalia de aur și diploma de onoare, recomandat de mulți medici, care într'adevăr înfrânge tuberculosa, delătură tusa, ușurează scuierea de sânge, disoalvă flegma. Deci cine vôlește să se elibereze de acest rău sau să-l previe, să foloseacă și procure o sticlă de model cu 3 cor., sau o sticlă mare cu 5 cor. 77 12—40

Deposit principal pentru Austro-Ungaria:

Farmacia „Apostel“
Budapesta, Josefring Nr. 64/26.

Grădina Schüler.

În fiecare Duminecă și sərbătoare

Concert militar

192 5—

Culină escelentă și vinuri transilvane curate naturale, cum și bere de Steinbruch și Bock

totdeauna proaspătă.

Giuvaergiu și graveur

A. MORAWETZ

Strada Cionădiel 14. SIBIU Strada Cionădiel 14.

Numai în stilul cel mai nou.

Deposit de giuvaere, aur, argint și argint de China.

== Cea mai renumită negustorie de aurării. ==

Deposit de oroloage de Geneva de aur și argint de cele mai fine pentru domni și dame.

Atelier propriu pentru lucrări noue și reparaturi. 15 27—

== Serviciu roal. Garanță conștiențioasă. ==

Cheag natural în formă de praf.

Important pentru fabricarea de caș. Cheagul natural al Dr. Blumenthal în formă de praf,

este cel mai bun și mai ieftin mijloc pentru închegarea laptelui, chemice curat, întrece mult toate mijloacele de închegare de până acum. O încercare ne convinge. Dose de probă gratis și franco rog a se cere dela 138 4—5

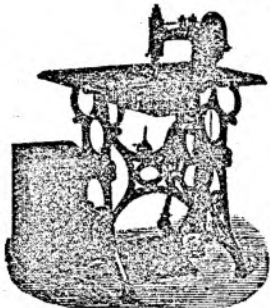
M. LINDEMANN, agentură Storozynetz (Bucovina).

Singura vânzare de cheag natural de-al lui Dr. Blumenthal pentru fabricarea de caș, pentru Galiția, Bucovina și Ardeal la M. Lindemann, Storozynetz (Bucovina).

Gustav Dürr

mechanic.

Magazin de mașini de cusut și de velocipede, Sibiu. Piața-mare nr. 19.

Recomandă depositul seu mare și bine asortat cu toate felurile de mașini de cusut mai renumite din fabrici străine și indigene pe lângă un preț foarte moderat. 20 22—

Ca specialități se recomandă mașinile de cusut:

Seidel & Naumann, G. M. Pfaff.

Toate acareturile mașinilor de cusut de ori-ce fel precum ace, curele, oleiuri fine și altele se află întotdeauna în depositul meu. Reparaturile la mașinile de cusut de ori-ce fel sânt executate prompt, ieftin și conștiențios cu garanție. Pentru fiecare mașină nouă de cusut cumpărată dela mine dau 5 ani garanție.

Deposit de săpun și lumini

RUDOLF HENTER

Strada Faurului 7. — SIBIU — Strada Jungewald 2.

Deposit de săpun de toaletă, parfumerii și articole de friser. Prăvălie specială pentru ceară și lumini de biserică.

P. T.

Cu prezenta îmi permit a Vă face cunoscut, că în strada Jungewald Nr. 2 am deschis o

FILIALĂ
a depositului meu de lumini și săpun.

Ca și în prăvălia mea principală, strada Faurului 7, sperz și aici, că prin vânzarea de articole de cea mai bună calitate și serviciu solid, cu prețuri mici, voi câștiga în timp scurt încrederea stimatilor mei mușterii.

Totodată îmi iau voie a atrage atenția asupra articolelor de ceară, puși de mine în comerț, cari cum am amintit, sunt de calitatea cea mai escelentă, ca

săpun veritabil de cruțare,

praf de săpun saponin, recunoscut ca mijlocul de ceară cel mai bun, leșie, nernială, soda, mai departe toate soiurile de articole de toaletă, cum și

lumini de oară și stearin pentru biserial

în toată esecutiția și cu prețurile cele mai eține, cu rugarea să binevoiți a spriginii noua mea întreprindere.

Cu distinsă stimă

121 9—

Rudolf Henter, str. Faurului 7 și str. Jungewald 2.

Cel mai bun izvor de cumpărare pentru vânzătorii.

Casse de fer și oțel sigure contra focului și spargerii

pentru păstrat bani, registre și documente în toate mărimile și formele.

Soliditate garantată.

Prețuri ieftine.

Pentru edificiile comunale, de matriculă și parochiale cu prețuri reduse și pe lângă plătire în rate.

A se adresa la:

Prima fabrică trans. priv. ces. și reg. de casse de fer și oțel

a lui

59 12—

A. G. ÖSZY, jun.,
Sibiu — Nagyszeben.

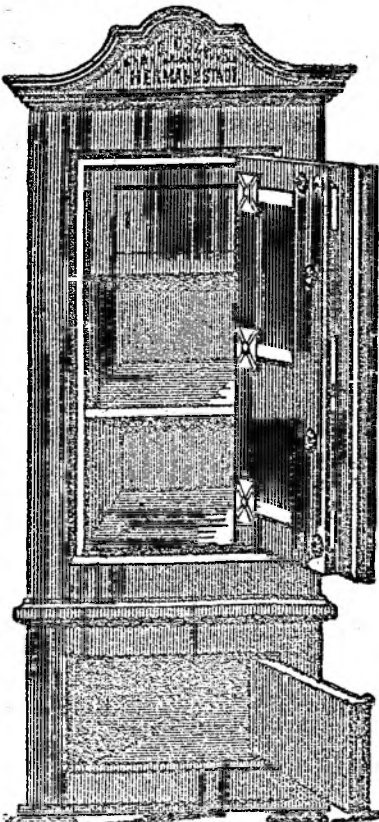
Depotul:

Fabrica:

Piața Hermann, pal. Habermann.

Str. Măcelarilor Nr. 30, vis-à-vis de Catedrală.

Preț-curent ilustrat se trimite la cerere gratis și franco.

500 Coroane plătesc celui-ce ar mai căpeta vre-odată durere de dinți ori fi va mirosi gura după-ce va folosi apa de dinți a lui Bartilla, o sticlă cu 70 fl. Pentru trimitere franco 95 fl. deosebit. Ed. Bartilla-Winkler Vienna 19/1. Sommergasse 1. In Sibiu: in farmaciile: in Piața mare 10; in Piața mică 27; strada Cisnădiei 59; ulița Turnului (Saggasse); ulița Ocnei 2; farmacia Tentsch; Meltzer, str. Gușteritei și str. Cisnădiei. In Bistrița: farmacia lui Herbert. Sebeșul-zăsesse: farmacia Lederhölger; Sighisoara: farmacia lui Ligner. Să se ceară pretutindenea apiat apa de dinți a lui Bartilla. Denunțări de falsificare vor fi bine plătite. La locurile unde nu se poate căpeta, trimit 7 sticle cu 5 cor. 20 fl. franco. 2 16—

Vindecarea deplină a boalelor secrete.

Să nu pregete nime într'o chestiune atât de gingașă a se presenta odată in persoană, pentru-că cu ajutorul instrumentelor speciale aduse din străinătate poți afla punctual locul, cauza, răspândirea și starea boalei, ori-cât de adânc ar fi boala înrădăcinată in organism. Pe baza acestei esaminări poți cu siguranță afla și calea, pe care ajungi la vinderarea rēului, ceea-ce fiecare o poate face acasă fără de a-și împedeca ocupațiunile. Dacă cineva nu poate veni in persoană, atunci se-și descrie boala cu deamă-runtul și după ce va fi esaminată va primi deslușirile de lipsă și lecurile trebuincioase pe lângă ținerea in cel mai mare secret. In scrisoare se pună marcă de răspuns. După încheierea curei scrisorile se ard sau la cerere espresă se retrimite.

Un astfel de lecuritor și curățitor e institutu special al drului Palócz, medic de spital (Budapesta VII. Kerepesi-út 10) unde cu bunăvoință și conștiențiozitate capătă ori-cine (bărbat sau femeie) deslușiri asupra vieții sexuale, unde i-se curăță sângele bolnav, servii i-se întăresc, trupul întreg se eliberează de beală și sufletul de chinuri.

Fără conturbarea ocupațiunilor zilnice Dr. Palócz vindecă de ani de zile cu siguranță, repede și din fundament cu metoda sa proprie de vindecare și casurile cele mai neglijate, boalele de bepică, de țevă, de tisticule, de țara spinării, de nervi, urmările smaniei și ale sifilisului, boala albă, boala de sânge, de piele și toate boalele ce se țin de organele sexuale femeiești. Pentru femei e sală de așteptare și intrare separată. Consultațiunile le dă însuși Dr. Palócz de la 10 ore a m. până la 6 ore seara (Dumineca până la 12 ore la amezzi).

Adresa: Dr. PALÓCZ medic specialist de spital. Budapesta VII. Kerepesi-út 10. 84 21—

Salon de pălării de modă

August Gruber

Sibiu

Piața mare Nr. 19, etagiul I.

Deposit și confecționare de pălării de modă de cele mai elegante și articli de modă de toate prețurile, și modele originale vieneze și pariziene. 118 9—52

Ludovic Ferencz,

croitor de bărbați,

Sibiu, strada Cisnădiei nr. 12,

recomandă p. t. publicului

pentru sezonul de vară

noutățile

soase chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe englezești, franțuzești și indigene, din cari se caecută după măsură cele mai moderne vestminte precum: Saeko, Jaqueto, fracuri și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stoffe pentru pardesiuri și „Raglam“, cari se află totdeauna in deposit bogat.

Asupra revoreșilor confecționate in atelierul meu imi permit a atrage deosebita atențiune a on. domni preoți și teologi absolvenți

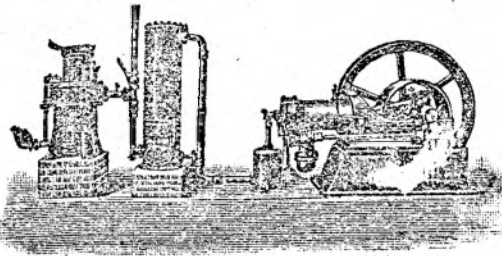
in casuri de urgență confecționez un rind complet de haine in timp de 24 ore. 14 24—

Pentru tipar responsabil Henric Moltzer.

LANGEN și WOLF

fabrică de motoare in Viena

cea mai veche și mai mare fabrică specială a monarhiei.

Motoare originale „Otto“ și locomobile pentru benzină și petrolu, cum și gaz de iluminat.

Motoare de gaz aspirător, cari se mină cu cărbuni de lemn, coacs sau cărbuni de antrachit.

Aceste motoare de gaz aspirătoare sunt pentru minat cele mai ieftine in prezent, fiindcă ele numai pe oară și putere de cal consumă 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ fileri material de ars. Mașinist sau focar e de prisos.

Special pentru minatul morilor este mașina cea mai escelentă a prezentului.

Cu deslușiri, descrieri și figuri, cum și preliminar de spese servește

Representanța generală pentru Ardeal

ANDREIU TÖRÖK

fabrică de mașine și mori

22 13—

Sibiu, Poarta-Cisnădiei.

Preste 300 de distincții înalte. Preste 30.000 motoare originale „Otto“ in mînare.

Condiții de plată favorabile. Garanția deplină și serviciu eulant.

In atențiune binevoitoare!

Fiecare artist și specialist are ocazie de a putea alege un bun

Clavir, _____

Mignon, _____

Pianino, _____

Harmonium, _____

in salonul de clavire al lui F. A. Kauffmann și să recomandă cu căldură clavirele cu mecanică de repetiție cu deosebire acelor pianști, cari știu prețul modul de joc foarte neted, ușor, favorabil in măsură mare pentru baterca și tehnica jucătorului.

Mechanica de repetiție este indispensabilă nu numai pentru ori-ce sală mai mare de concert, ci s'a dovedit și ca foarte durabilă și cu deosebire foarte resistentă și contra influențelor esterne, »praf« etc.

In salonul de clavire al lui F. A. KAUFFMANN, Piața-mare nr. 14. (in vechiul edificiu al comandai de corp), intrarea in Armbrustergasse.

Sunt in toată vremea in deposit clavire folosite, trase de nou cu piele, și să iau reparaturi de specialitate de ori-ce soi in esecutiă cea mai solidă.

16 13—

Tot acolo

»representanța exclusivă« pentru Transilvania a firmei: F. Robert Reinhold, proprietarul mai multor distincții înalte și membru al comitetului școalei societății fabricanților de clavire din Viena.

Atelier de curelărie, șelărie și coferărie

ORENDT G. & FEIRI W.

(odinioară Societatea curelarilor.)

Str. Cisnădiei 45. SIBIU. Heltauergasse 45.

Magazin bogat in articole pentru căroțat, călărit, vėnat, sport și voiaj, poclăzi și procovėturi, portmonee și bretele solide

și alte

31 19—26

articole de galanterie

cu prețurile cele mai moderate.

Curele de mașini, curele de cusut și legat, Sky (vărzobi)

permanent in deposit.

Toate articolele din branșele numite și reparatura lor se esecută prompt și ieftin.

Liste de prețuri, la cerere, se trimit franco.

Comandele prin postă se efectuesc prompt și conștiențios.

Mare deposit de hamuri pentru cai dela soiurile cele mai ieftine până la cele mai fine, coperitoare (țoluri) de cai și cofere de călătorie.

Cerneala de imprimat E. T. Gleitsmann, Drezda — Budapesta.